

เอกสารประกอบโครงการเวทีสัมมนาเพื่อจุดประกายความคิด
ในการพัฒนาระบบกฎหมายไทย เรื่อง
"ปัญหาพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมไทยบนอินเทอร์เน็ต"

วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2546 เวลา 9.00 - 17.00 น.
ณ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

จัดโดย

โครงการศึกษาปัญหาพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมไทยบนอินเทอร์เน็ต
กองทุนศาสตราจารย์คณิง ภาไชย
คณะอนุกรรมการสิทธิมนุษยชนด้านสื่อสารและความสัมพันธ์ทางสังคม
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

โครงการเวทีสัมมนาเพื่อจุดประกายความคิด ใน
การพัฒนาระบบกฎหมายไทยเรื่อง
“ปัญหาพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมไทย
บนอินเทอร์เน็ต”

- ❖ โครงการศึกษาปัญหาพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมไทยบนอินเทอร์เน็ต กองทุนศาสตราจารย์คณิ่ง ภาไชย
- ❖ คณะอนุกรรมการสิทธิมนุษยชนด้านสื่อสารและความสัมพันธ์ทางสังคม คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ເວລາ ໙.໐໐ ນ. - ໑໙.໐໐ ນ.

ณ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

หน้า

1. กำหนดการสัมมนา เรื่อง ปัญหาพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมไทยบน อินเทอร์เน็ต.....	1
2. โครงการสัมมนา เรื่อง ปัญหาพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมไทยบน อินเทอร์เน็ต.....	3
3. โครงการศึกษาปัญหาพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมไทยบน อินเทอร์เน็ต.....	5
4. สถานการณ์ปัญหาสื่อลามกในสังคมไทยบนระบบอินเทอร์เน็ตในปัจจุบัน.....	11
5. รายงานการเสวนาทางวิชาการเรื่อง "การประทุษร้ายต่อสังคมบนเน็ต".....	27
5. ภาพตัวอย่างเว็บไซต์ที่เป็นภัย.....	43
6. ภาพตัวอย่างเว็บไซต์ที่เป็นสื่อทางเพศ.....	47
7. ภาพตัวอย่างเว็บไซต์ที่เป็นการพัฒนาสังคม.....	57

กำหนดการสัมมนา เรื่อง ปัญหาพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมไทยบนอินเทอร์เน็ต

- ๘.๓๐-๙.๐๐ น. ลงทะเบียน
- ๙.๐๐-๙.๓๐ น. กล่าวต้อนรับ โดย นายจรัส ดิษฐาภิรักษ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และประธานอนุกรรมการสิทธิมนุษยชนด้านสื่อสารและความสัมพันธ์ทางสังคม
- กล่าวเปิดสัมมนา โดย ศ.คณิง ภาไชย ประธานอนุกรรมการเฉพาะกิจยกร่างกฎหมายเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และประธานอนุกรรมการเฉพาะกิจยกร่างกฎหมายเกี่ยวกับลายมือชื่อทางอิเล็กทรอนิกส์
- ๙.๓๐-๑๐.๓๐ น. ปัญหาพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมไทยบนอินเทอร์เน็ต : ตรวจสอบสถานการณ์และกฎหมาย นำเสนอ ๓ ประเด็น ดังนี้
- การละเมิดสิทธิมนุษยชนบนอินเทอร์เน็ต โดย นางสาวมณฑนา สิตสุวรรณ นักวิจัยประจำโครงการศึกษาปัญหาพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมไทยบนอินเทอร์เน็ต
 - ความรับผิดชอบของประกอบธุรกิจสื่อทางเพศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดย นายอิทธิพล ปรีติประสงค์ นักวิจัยประจำโครงการศึกษาปัญหาพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมไทยบนอินเทอร์เน็ต
 - มาตรการของรัฐไทยในการจัดการปัญหาความมั่นคงของมนุษย์บนอินเทอร์เน็ต โดย นางสาวสุดารัตน์ แก้วงาม ผู้ประสานงานโครงการศึกษาปัญหาพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมไทยบนอินเทอร์เน็ต
- ดำเนินการเสวนาโดย นายสมบัติ บุญงามอนงค์
- ๑๐.๓๐-๑๐.๔๕ น. พักรับประทานอาหารว่าง
- ๑๐.๔๕-๑๒.๐๐ น. เปิดอภิปรายทั่วไป
- ดำเนินการเสวนาโดย นายสมบัติ บุญงามอนงค์
- ๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น. ร่วมรับประทานอาหารกลางวัน

- ๑๓.๐๐-๑๓.๕๐ น. **ปัญหาพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมไทยบนอินเทอร์เน็ต**
: การจัดการปัญหาโดยภาครัฐ เสนอประเด็นโดย
- น.ต. ดร. วุฒิพงศ์ พงศ์สุวรรณ ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
 - ศ. เศรษฐพร คูศรีพิทักษ์ ประธานอนุกรรมการเฉพาะกิจยกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
 - นายชวนิต ศิวะเกื้อ ผู้ช่วยบรรณาธิการ ฝ่ายเทคนิค เนชั่น แชนแนล และคอลัมน์นิสต์ที่มีผลงานด้านไอทีเพื่อสังคม
- ๑๓.๕๐-๑๔.๓๐ น. **ปัญหาพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมไทยบนอินเทอร์เน็ต : การจัดการปัญหาโดยภาคเอกชน** เสนอประเด็นโดย
- นายสมบัติ บุญงามอนงค์ ผู้อำนวยการกลุ่มศิลปวัฒนธรรมกระเจกเงา มูลนิธิโกลด คีมทอง และ เว็บมาสเตอร์ของ www.bannok.com
 - นายวันฉัตร ผดุงรัตน์ กรรมการผู้จัดการบริษัท อินเทอร์เน็ตมาร์เก็ตติ้ง จำกัด (www.pantip.com)
- ดำเนินการเสวนา โดย รศ.ดร. สมพงษ์ จิตระดับ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณะกรรมการการศึกษาศาสตร์ เยาวชน และผู้สูงอายุ วุฒิสภา
- ๑๔.๓๐-๑๔.๔๕ น. **พักรับประทานอาหารว่าง**
- ๑๔.๔๕-๑๖.๐๐ น. **เปิดอภิปรายทั่วไป**
ดำเนินการเสวนาโดย รศ.ดร. สมพงษ์ จิตระดับ
- ๑๖.๐๐-๑๖.๓๐ น. **สรุปการเสวนา โดย รศ. ดร. พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร**
หัวหน้าภาควิชากฎหมายระหว่างประเทศ คณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ๑๖.๓๐-๑๖.๔๕ น. **ปิดงานเสวนาโดย นายติเรก เจริญผล ประธานอนุกรรมการเฉพาะกิจยกร่าง**
กฎหมายลำดับรองของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๔

โครงการสัมมนาเรื่อง ปัญหาพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมไทยบนอินเทอร์เน็ต

๑. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากสังคมไทยได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงานและการดำเนินชีวิตแทบทุกด้าน แม้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศจะนำมาซึ่งประโยชน์ในการค้นหาข้อมูลข่าวสารอย่างมหาศาลอันเป็นประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอย่างมาก แต่ปรากฏว่ามนุษย์ในสังคมไทยจำนวนไม่น้อยที่มีพฤติกรรมการใช้ศักยภาพของเทคโนโลยีสารสนเทศในการทำลายสังคมไทย โดยเฉพาะในเรื่องของการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ยากจะเยียวยาแก้ไขความเสียหาย ทั้งนี้เพราะการลงโทษผู้กระทำความผิดบนอินเทอร์เน็ต เป็นสิ่งที่ทำได้ยาก โดยเฉพาะในเรื่องการติดตามเอาผู้กระทำความผิดมาลงโทษ ดังนั้น จึงได้มีการศึกษาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมของมนุษย์บนอินเทอร์เน็ต และแนวคิดในการจัดการกันมากขึ้น กองทุนศาสตราจารย์คณึง ภาไชย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นส่วนหนึ่งที่ได้ดำเนินโครงการศึกษาปัญหาดังกล่าว สำเร็จและมีผลการศึกษาในระดับหนึ่ง

คณะอนุกรรมการสิทธิมนุษยชนด้านสื่อสารและความสัมพันธ์ทางสังคม คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งสนใจปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนบนอินเทอร์เน็ต เห็นว่าผลการศึกษาปัญหาพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมไทยบนอินเทอร์เน็ตมีเนื้อหาทั้งที่เป็นสภาพของปัญหา ข้อมูลข้อเท็จจริง ความรู้ และความคิดเห็น ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และต่อหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งต่อความรับรู้ความเข้าใจของประชาชนอย่างมาก จึงร่วมกับกองทุนศาสตราจารย์คณึง ภาไชย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จัดสัมมนาเสนอผลการศึกษาดังกล่าว โดยผลที่ได้จากการสัมมนาครั้งนี้ จะมีการประมวลผลและนำเสนอต่อสาธารณชนโดยสื่อหลายลักษณะ

๒. วัตถุประสงค์

➤ เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันในสถานการณ์อันเป็นอยู่ในประเทศไทยเกี่ยวกับปัญหาพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมไทยบนอินเทอร์เน็ต เพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองเกี่ยวกับความเป็นไปได้และประสิทธิภาพในการจัดการปัญหาพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมไทยบนอินเทอร์เน็ต เพื่อนำผลการศึกษาไปประมวลและนำเสนอสู่สาธารณชนโดยสื่อหลายลักษณะ

➤ เพื่อผลักดันการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมไทยบนอินเทอร์เน็ตให้บังเกิดผลดีที่สุดต่อสังคมไทย และเป็นข้อมูลและความรู้ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป

๓. องค์กรร่วมจัด / เสนอความเห็น

- สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- กองทุนศาสตราจารย์คีนึง ภาไชย
- คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหามาตรการในการแก้ไขปัญหายัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีต่อเด็กและสตรี คณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ วุฒิสภา
- ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ
- สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ
- กลุ่มศิลปวัฒนธรรมกระเจกเงา มูลนิธิโกลคิมทอง
- สถานีโทรทัศน์ ITV
- บริษัท อินเทอร์เน็ตมาร์เก็ตติ้ง จำกัด (www.pantip.com)

๔. กลุ่มเป้าหมาย

ประมาณ ๑๐๐ คน ผู้แทนจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และนักวิชาการ

๕. วัน เวลา และสถานที่

วันอังคารที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ณ ห้อง ๑๐๑ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน-
แห่งชาติ

โครงการศึกษาปัญหาเรื่องพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมไทยบนอินเทอร์เน็ต

1. ผู้ประสานงานโครงการ

นางสาวสุดารัตน์ แก้วงาม

2. คณะผู้รับผิดชอบโครงการ

2.1. นางสาวสุดารัตน์ แก้วงาม นักวิจัยประจำกองทุน ศ.คณิ่ง ภาไชย ศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ในระดับนิติศาสตร์มหาบัณฑิตเกี่ยวกับ “มาตรการของรัฐในการจัดการปัญหาความมั่นคงของมนุษย์บนอินเทอร์เน็ต” คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2 ถนนพระจันทร์ กทม. 10200 โทรศัพท์ 02-613-2148

2.2. นายอิทธิพล ปรีติประสงค์ นักวิจัย Webmaster <http://archanwell.hypermart.net> และ <http://archankanung.hypermart.net> และนักวิจัยประจำกองทุน ศ.คณิ่ง ภาไชย ศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ในระดับนิติศาสตร์มหาบัณฑิตเกี่ยวกับ “ความรับผิดชอบของผู้ประกอบการธุรกิจสื่อทางเพศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต” คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2 ถนนพระจันทร์ กทม. 10200 โทรศัพท์ 02-613-2148

2.3. นางสาวมณฑนา สีสวรรณ นักวิจัยประจำกองทุน ศ.คณิ่ง ภาไชย ศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ในระดับนิติศาสตร์มหาบัณฑิตเรื่อง “การกระทำของมนุษย์บนอินเทอร์เน็ตที่เป็นภัยต่อมนุษย์ในสังคมไทย : แนวคิดในการจัดการ” คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2 ถนนพระจันทร์ กทม. 10200 โทรศัพท์ 02-613-2148

3. คณะที่ปรึกษาของโครงการ

3.1. ศาสตราจารย์คณิ่ง ภาไชย ประธานอนุกรรมการเฉพาะกิจยกร่างกฎหมายเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และประธานอนุกรรมการเฉพาะกิจยกร่างกฎหมายเกี่ยวกับลายมือชื่อทางอิเล็กทรอนิกส์

3.2. ศาสตราจารย์เศรษฐพร คูศรีพิทักษ์ ประธานอนุกรรมการเฉพาะกิจยกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

3.3. อาจารย์ดิเรก เจริญผล ประธานอนุกรรมการเฉพาะกิจยกร่างกฎหมายลำดับรองของรัฐธรรมนูญ มาตรา 78

3.4. รศ.ดร.พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร รองศาสตราจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หัวหน้าภาควิชากฎหมายระหว่างประเทศ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

3.5. คุณอนุสิษฐ คุณากร ผู้อำนวยการกองความมั่นคงทางเทคโนโลยี สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

3.6. รศ. ดร. สมพงษ์ จิตระดับ อาจารย์ประจำคณะ-รัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์-มหาวิทยาลัย และคณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ วุฒิสภา

3.7. คุณสมบัติ บุญงามอนงค์ ผู้อำนวยการกลุ่มศิลปวัฒนธรรมกระเจกเงา มูลนิธิโกมลคีมทอง และอนุกรรมการศึกษาหามาตรการในการแก้ไขปัญหาเด็กไร้สัญชาติ

3.8. คุณสมา โกมลสิงห์ บรรณาธิการสายข่าวรายงานพิเศษ สถานีโทรทัศน์ไอทีวี

4. หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันเป็นที่ชัดเจนว่า เทคโนโลยีสารสนเทศได้ถูกนำมาใช้โดยมนุษย์ในสังคมไทยทั้งในทิศทางที่เป็นการพัฒนาสังคมไทยและเป็นการทำลายสังคมไทย ดังที่จะเห็นอย่างเป็นรูปธรรมใน “พฤติกรรมของมนุษย์ที่ปรากฏในอินเทอร์เน็ต” แม้ว่าเว็บไซต์มากมายจะนำมาซึ่งประโยชน์ในการค้นหาข้อมูลข่าวสารอย่างมหาศาล แต่เว็บไซต์จำนวนมากก็นำมาซึ่งภัยคุกคามถึงศักยภาพในการทำลายสังคมไทย โดยเฉพาะเว็บไซต์ได้กลายเป็นแหล่งที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่อยากจะเยียวแกล้งความเสียหาย ทั้งนี้เพราะการลงโทษผู้กระทำความผิดบนอินเทอร์เน็ต เป็นสิ่งที่ทำได้ยาก โดยเฉพาะในเรื่องการติดตามเอาผู้กระทำความผิดมาลงโทษ

ในปัจจุบัน ความเป็นคุณและความเป็นโทษของอินเทอร์เน็ตต่อสังคมไทยเป็นสิ่งที่ปรากฏชัดเจน จึงเป็นสิ่งที่ยากที่จะจัดการสถานการณ์นี้อย่างเหมาะสม และชัดเจนว่าเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นกลไกที่เป็นไปได้ใน “การพัฒนาสังคมไทย” แต่ก็เป็นที่น่าสงสัยว่า กระบวนการส่งเสริมการพัฒนาสังคมไทยโดยเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ทั้งนี้ โดยองค์กรภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาควิชาการ หรือแม้ภาคประชาชน

ในทางตรงข้าม เป็นสิ่งที่ปฏิเสธมิได้เช่นกันว่า เทคโนโลยีสารสนเทศก็เป็นกลไกที่เป็นไปได้ใน “การทำลายสังคมไทย” แต่ก็เป็นที่น่าสงสัยต่อไปว่า กระบวนการป้องกันและปราบปรามการทำลายสังคมไทยโดยเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

ดังนั้นโครงการนี้จึงมุ่งศึกษาว่าจะทำอย่างไรเพื่อสนับสนุนให้เกิดการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศไปในทางพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ในขณะที่เดียวกันก็จำเป็นต้องศึกษาปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นบนอินเทอร์เน็ต ตลอดจนแสวงหาทางออกในการแก้ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เป็นภัยต่อสังคมและสนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งไม่เพียงแต่การดำเนินการภายในประเทศไทยเท่านั้นยังต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการปัญหาอีกด้วย

5. ประเด็นการศึกษา

- 5.1. มาตรการของรัฐไทยในการจัดการปัญหาเรื่องความมั่นคงของมนุษย์บนอินเทอร์เน็ต
- 5.2. ความรับผิดชอบของผู้ประกอบธุรกิจสื่อทางเพศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
- 5.3. การกระทำของมนุษย์บนอินเทอร์เน็ตที่เป็นภัยต่อมนุษย์ในสังคมไทย : แนวคิดในการจัดการ

6. ความเป็นมาของโครงการ

ในยุคที่ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศก้าวเข้ามามีบทบาทต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคมไทยมากขึ้น และก่อให้เกิดผลกับมนุษย์มากมายไม่ว่าจะในด้านดีและด้านร้าย ดังนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมและขจัดปัญหาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จึงมีการยกร่างกฎหมายเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศขึ้นมา 6 ฉบับ โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบคือเนคเทค ซึ่งท่านศาสตราจารย์คณิศ ฤาไชย ได้รับแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาของโครงการยกร่างกฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศทั้ง 6 ฉบับ และเป็นประธานอนุกรรมการเฉพาะกิจยกร่างกฎหมายเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และประธานอนุกรรมการเฉพาะกิจยกร่างกฎหมายเกี่ยวกับลายมือชื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ ดังนั้น กองทุนศาสตราจารย์คณิศ ฤาไชย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นกลุ่มนักวิชาการทางด้านกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคลและคดีอาญา ก็ได้ให้ความสำคัญแก่เรื่องนี้เป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากการดำเนินการค้นคว้า และวิจัยทั้งด้านข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในสังคมรวมถึงข้อกฎหมายที่นำมาปรับใช้แก่กรณี ที่ผ่านมาทางกองทุนฯได้ร่วมกับหลายหน่วยงานจัดงานเสวนาทางวิชาการเพื่อระดมความคิดเห็นโดยได้รับความร่วมมือจากทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการจัดการปัญหาอันเกิดขึ้นจากการใช้ไอที ดังที่มีการเสวนาดังต่อไปนี้

7. กิจกรรมที่ผ่านมาของโครงการ

7.1. ครั้งที่ 1. เสวนาทางวิชาการเรื่อง “การประทุษร้ายต่อสังคมบนเน็ต” เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ.2542 ณ ห้อง LT 1 คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จัดโดย 1)กองทุนศาสตราจารย์คณิศ ฤาไชย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2)โครงการบริการสังคม คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 3)กลุ่มศิลปวัฒนธรรมกระจุกเงา และ 4)ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำนักงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม (NECTEC)

7.2. ครั้งที่ 2 เสวนาทางวิชาการเรื่อง “การประกันสิทธิมนุษยชนบนเน็ต” เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543 ณ ห้องราชดำเนิน โรงแรมรอยัล ฟรินเซส หลานหลวง จัดโดย 1)กองทุนศาสตราจารย์คณิศ ฤาไชย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2)โครงการบริการสังคม คณะ

นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 3) กลุ่มศิลปวัฒนธรรมกระเจกเงา และ 4) ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำนักงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม (NECTEC)

7.3. ครั้งที่ 3 โครงการเวทีเสวนาเพื่อจุดประกายความคิดในการพัฒนาระบบกฎหมายไทย ครั้งที่ 2 เรื่อง "พฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมไทยบนอินเทอร์เน็ต : การตรวจสอบสถานการณ์และแนวโน้มในการจัดการที่เหมาะสม" เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2545 ณ ห้องประชุม ศ.จิตติ ติงศภัทิย์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จัดโดย 1) กองทุนศาสตราจารย์คณิ่ง ภาไชย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2) ศูนย์การวิจัยเพื่อเด็กด้อยโอกาส คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

7.4. ครั้งที่ 4 โครงการเวทีเสวนาเพื่อจุดประกายความคิดในการพัฒนาระบบกฎหมายไทย ครั้งที่ 3 เรื่อง ปัจจัยในการกำหนดเว็บไซต์อันเป็นภัยต่อสังคมมนุษย์ : ปัญหาและแนวทางในการจัดการ" เมื่อวันที่ 6 มีนาคม พ.ศ.2545 ณ ห้องประชุมโครงการบริการสังคม คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จัดโดย 1) กองทุนศาสตราจารย์คณิ่ง ภาไชย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2) ศูนย์การวิจัยเพื่อเด็กด้อยโอกาส คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

7.5. ครั้งที่ 5 โครงการ Academic Lecture เรื่อง Make IT for The Future โดย ศ.เศรษฐพร ศุศรีพิทักษ์ เมื่อวันที่ 26 มีนาคม พ.ศ.2545 ณ ห้องประชุม ศ.จิตติ ติงศภัทิย์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

7.6. โครงการเวทีเสวนาเพื่อจุดประกายความคิดในการพัฒนาระบบกฎหมายไทยครั้งที่ 4 เรื่องทัศนคติของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมไทยต่อปัญหาความมั่นคงบนอินเทอร์เน็ต เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ.2545 ณ ห้องประชุมจิตติ ติงศภัทิย์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จัดโดย กองทุนศาสตราจารย์คณิ่ง ภาไชย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

7.7. โครงการเวทีเสวนาเพื่อจุดประกายความคิดในการพัฒนาระบบกฎหมายไทยครั้งที่ 5 เรื่องปัญหาผลกระทบของเกมคอมพิวเตอร์ต่อเด็กในสังคมไทย เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ.2545 ณ ห้องประชุม 501 สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จัดโดย กองทุนศาสตราจารย์คณิ่ง ภาไชย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหามาตรการในการแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีต่อเด็กและสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ วุฒิสภา คณะอนุกรรมการด้านเด็ก เยาวชนและครอบครัว สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

แต่อย่างไรก็ตาม จากการเสวนาที่ผ่านมาของกองทุน พบว่ายังไม่มีแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรมที่น่าพึงพอใจสำหรับทุกฝ่าย ประกอบกับมีนักวิจัยในระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งมีความสนใจในเรื่องของกฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศรวมตัวกันภายใต้การนำของศาสตราจารย์คณิง ฤทธิชัย และรศ.ดร.พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร เพื่อศึกษาถึงปัญหา ผลกระทบและแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้ไอทีในประเทศไทย ภายใต้ชื่อโครงการ “โครงการศึกษาปัญหาเรื่องพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมไทยบนอินเทอร์เน็ต”

8. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 8.1. เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันในสถานการณ์อันเป็นอยู่เกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมไทยบนอินเทอร์เน็ต
- 8.2. เพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองเกี่ยวกับความเป็นไปได้และประสิทธิภาพในการจัดการปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมไทยบนอินเทอร์เน็ต
- 8.3. เพื่อนำผลการศึกษาไปประมวลและนำเสนอสู่สาธารณชนโดยสื่อทางวิชาการหลายลักษณะ กล่าวคือ
 - 8.3.1. การสรุปแนวคิดอันเป็นผลของเวทีแลกเปลี่ยนฯ จะปรากฏให้สาธารณชนเข้าถึงใน www.archanwell.com และ www.archanwell.hypermart.net
 - 8.3.2. ข้อมูลทางความคิดและข้อเสนอของเวทีแลกเปลี่ยนฯ จะถูกนำไปใช้ประโยชน์โดยนักศึกษาที่ทำงานวิชาการเกี่ยวกับปัญหานี้ โดยเฉพาะผ่านทางวิทยานิพนธ์
- 8.4. เพื่อแสวงหาแนวคิดในการผลักดันการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมไทยบนอินเทอร์เน็ตให้บังเกิดผลดีที่สุดต่อแผ่นดินไทย

9. วิธีการศึกษา

เป้าหมายในการกำหนดวิธีการศึกษา กล่าวคือ 1) สถานการณ์อันเป็นข้อเท็จจริงของเรื่อง 2) สถานการณ์ทางด้านกฎหมายและนโยบายที่สำคัญ เช่นมติคณะรัฐมนตรี และ 3) สถานการณ์ด้านองค์ความรู้ในการจัดการที่เหมาะสม ดังนั้น จึงทำให้ต้องมีการค้นคว้าใน 2 ลักษณะใหญ่ๆ ดังนี้

- 9.1. วิจัยเอกสาร กล่าวคือ เอกสารทางวิชาการ เอกสารในทางปฏิบัติของกระบวนการยุติธรรม¹ รวมตลอดถึงหนังสือพิมพ์²
- 9.2. วิจัยเชิงประสบการณ์ กล่าวคือ การเข้าไปสำรวจข้อเท็จจริงจากบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับปัญหาโดยผู้วิจัย ซึ่งจะทำใน 3 ลักษณะ

¹ ได้แก่ คำพิพากษา ความเห็นอัยการ ความเห็นกฤษฎีกา

² ได้แก่ กรุงเทพธุรกิจ กรุงเทพไอที เทเลคอมเจอร์นัล ผู้จัดการ คมชัดลึก ไทยรัฐ เดลินิวส์

9.2.1. ค้นคว้าปัญหาด้วยตัวผู้วิจัยเองโดยการเข้าไปทำงานในระบบอินเทอร์เน็ต เช่น e-mail (ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์) Internet Relay Chat (การสนทนาบนอินเทอร์เน็ต) การเข้าใช้ระบบ Bulletin Board System (กระดานข่าว) เป็นต้น

9.2.2. สัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือ นักวิชาการสายตำรวจ³ นักวิชาการสายการศึกษา⁴ สื่อมวลชน⁵ ข้าราชการสายความมั่นคง⁶ ข้าราชการสายเทคโนโลยี⁷ อัยการ⁸ ศาลยุติธรรม⁹ เว็บมาสเตอร์¹⁰ องค์กรพัฒนาเอกชน¹¹

9.2.3. การจัดเวทีระดมความคิดเห็น ทั้งในอินเทอร์เน็ต¹² และในโลกแห่งความเป็นจริง¹³ ซึ่งเป็นโอกาสที่จะนำองค์ความรู้ที่ได้จาก 3 ลักษณะแรก มาสู่การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และอาจนำไปสู่ข้อสรุปที่ยอมรับได้โดยทุกฝ่าย ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเป็นจริงได้

³ พ.ต.อ. ญาณพล ยั่งยืน

⁴ 1) ศ.คณิต ณ นคร 2) รศ. ณรงค์ ใจหาญ 3) รศ. ดร. สมพงษ์ จิตระดับ 4) อาจารย์ พรชัย วิวัฒน์ภัทรกุล

⁵ 1) คุณสมา โกมลสิงห์ 2) คุณรักษ์พงศ์ 3) คุณวุฒิชัย ฤกษ์ณะประกรกิจ 4) คุณชนิต ศิวะเกื้อ 5) คุณชาญวิทยา ชัยกุล

⁶ คุณอนุสิทธิ์ คุณากร

⁷ 1) ดร. ทวีศักดิ์ กอนันต์กุล 2) ดร. ขวามาศ สุวะเศรษฐกุล 3) คุณสุรางคณา แก้วจันทน์ 4) ศ. เศรษฐพร ศุภรีพิทักษ์ 5) อาจารย์ดิเรก เจริญผล 6) ดร. วุฒิพงษ์ พงษ์สุวรรณ 7) ดร.โกเมน พิบูลย์โรจน์

⁸ 1) คุณชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ 2) คุณไพฑูรย์ ชัมภรัตน์ 3) คุณวันชัย รุจนวงศ์

⁹ 1) ท่านไพโรจน์ วาญภาพ 2) ท่านจุมพล ภิญโญสินวัฒน์ 3) ท่านประภาพรรณ อุดมจรรยา

¹⁰ 1) คุณวันฉัตร ผดุงรัตน์ 2) คุณวรพจน์ นิรัญประดิษฐ์กุล 3) คุณสมเกียรติ เจริญสุริยฉัตร 4) คุณสังคม สัจจุร

¹¹ คุณสมบัติ บุญงามอนงค์

¹² การจัดเวทีเสวนาโดยการตั้งกระทู้บนอินเทอร์เน็ต หรือ การตั้งกระทู้โดย e-mail ในรูปของจดหมายข่าว

¹³ งานเสวนาทางวิชาการ โดยการสนับสนุนของกองทุนคิง ภาไชย และหลายหน่วยงาน กล่าวคือ 1) โครงการบริการสังคม คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2) กลุ่มศิลปวัฒนธรรมกระจุกเงา 3) ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำนักงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม (NECTEC) และ 4) ศูนย์การวิจัยเพื่อเด็กด้อยโอกาส คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยเรื่องที่จะจัดเสวนาจะอยู่ในขอบเขตของโครงการศึกษา รายละเอียดปรากฏในข้อ 7

การตรวจสอบสถานการณ์เกี่ยวกับ

ปัญหาสื่อลามกในสังคมไทยบนระบบอินเทอร์เน็ตในปัจจุบัน¹

โดย โครงการศึกษาปัญหาเรื่องพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมไทยบนอินเทอร์เน็ต²

วันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

๑. ความนำ

ในการพิจารณาถึงพฤติกรรมของสื่อลามกที่ปรากฏอยู่บนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในสังคมไทยในปัจจุบัน นั้นจำเป็นต้องมีการแบ่งแยกข้อพิจารณาเป็น ๖ หัวข้อ กล่าวคือ (๑) สื่อทางเพศที่ถูกจัดเป็น "สื่อลามกอนาจาร" นั้นมีความหมายว่าอย่างไร (๒) สื่อลามกอนาจารนั้น ปรากฏตัวอยู่บนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในรูปแบบใดบ้าง (๓) สื่อลามกอนาจารดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมไทยอย่างไรบ้าง มีความรุนแรงเพียงใด (๔) ในปัจจุบันประเทศไทยมีกลไกการจัดการกับปัญหาสื่อลามก อย่างไร มีการดำเนินการอะไรบ้าง (๕) กระบวนการในการดำเนินคดีกับผู้เกี่ยวข้องกับสื่อลามกอนาจารเป็นอย่างไร มีประสิทธิภาพหรือไม่ และ (๖) และสุดท้ายในเรื่องของแนวทางในการแก้ไขปัญหา สำหรับสังคมไทยนั้นมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาเป็นอย่างไร

๒. นิยามของคำว่า "สื่อลามกอนาจาร"

สื่อทางเพศที่ปรากฏในปัจจุบันมีมากมาย และมีความหลากหลาย สื่อทางเพศที่ปรากฏนั้นอาจจะไม่ใช่เป็นสื่อ "ลามกอนาจาร" เสมอไป ดังนั้นในเบื้องต้นจึงต้องมีการศึกษาเพื่อแยกแยะถึงระดับที่ทำให้สื่อทางเพศนั้นเป็นสื่อที่มีลักษณะเป็น "สื่อลามกอนาจาร"

๒.๑. ความหมายของสื่อทางเพศ

สื่อทางเพศที่ปรากฏในปัจจุบันมี 2 ลักษณะกล่าวคือ

ลักษณะแรก ก็คือ สื่อทางเพศที่มีเนื้อหาในเชิงสร้างสรรค์ กล่าวคือ เป็นสื่อทางเพศที่มีเนื้อหาเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา เช่น การมีเพศสัมพันธ์ที่ถูกวิธี การป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ เป็นต้น

¹ เพื่อใช้ในการบรรยายวิชา คุณธรรมสำหรับครูประถม คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

² ซึ่งประกอบโดยนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะนิติศาสตร์ ม.ธรรมศาสตร์ จำนวน ๕ คน ประกอบไปด้วย (๑) นางสาวสุภารัตน์ แก้วงาม (๒) นายอิทธิพล ปรีดิประสงค์ (๓) นางสาวมณฑนา สิตสุวรรณ (๔) นางสาวรุ่งรัตน์ ธนบดีธาดา (๕) นางสาวสิริพร เบนจพรจุล มาศภายใต้การควบคุมของ รศ.ดร.พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร และภายใต้การชี้แนะแนวทางโดย (๑) ศ.คณิง ฤกษ์ไชย (๒) ศ. เศรษฐพร คูศรีพิทักษ์ (๓) อาจารย์ดิเรก เจริญผล (๔) คุณอนุสิทธิ์ คุณากร (๕) คุณวัชรวัฒน์ ต้นปชาติ (๖) คุณสมบัติ บุญงามอนงค์ (๗) คุณลักคณา พบรัมย์ และ (๘) คุณชาติชาย เชษฐสุมน

ลักษณะที่สอง ก็คือ สื่อทางเพศที่มีเนื้อหาเชิงไม่สร้างสรรค์ สื่อทางเพศในลักษณะนี้แบ่งได้ใน ๒ ระดับความรุนแรง กล่าวคือ

ระดับแรก ก็คือ สื่อทางเพศในระดับที่มีการเผยแพร่อยู่ในสังคมไทยโดยไม่ได้ถูกห้ามอย่างเด็ดขาด สื่อทางเพศในกลุ่มนี้มักถูกนำมาเผยแพร่ในรูปแบบต่างๆ ในสังคมไทย อาทิ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร โทรทัศน์ เป็นต้น สื่อทางเพศในลักษณะนี้จะเป็นสื่อทางเพศที่มีลักษณะที่สังคมไทยยอมรับให้สามารถนำมาเผยแพร่ต่อสาธารณชนได้ เช่น ภาพ nude ภาพ naked เป็นต้น

ระดับที่สอง ก็คือ สื่อทางเพศที่ต้องห้ามโดยศีลธรรมอันดีของสังคมไทย รวมทั้งฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมาย สื่อทางเพศชนิดนี้เป็นสื่อที่มีความรุนแรงในระดับที่สังคมไทยยอมรับให้มีการจัดทำ เผยแพร่ไม่ได้ รวมทั้งสื่อทางเพศที่มีเนื้อหาเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์โดยสังคมไทยจัดว่าสื่อทางเพศชนิดนี้เป็นสื่อที่เรียกว่า “สื่อลามกอนาจาร”

ดังนั้นโดยสรุปแล้วสื่อทางเพศที่ปรากฏในปัจจุบันจึงไม่ใช่เป็น “สื่อลามกอนาจาร” ในทุกกรณี แต่สื่อทางเพศที่มีลักษณะหรือมีเนื้อหาที่เป็นการขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน รวมทั้งฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ย่อมมีลักษณะที่เป็นสื่อทางเพศที่ถูกจัดว่าเป็น สื่อลามกอนาจาร

๒.๒. ความหมายของคำว่า “สื่อลามกอนาจาร”

ในการให้นิยามคำว่าสื่อลามกอนาจารนั้นสามารถแยกพิจารณาได้ใน ๓ ลักษณะ กล่าวคือ

ลักษณะที่ ๑ พิจารณาตามถ้อยคำตัวอักษร

เมื่อพิจารณาความหมายของคำว่า “สื่อ” “ลามก” และ “อนาจาร” ตามนัยของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๒๕

“สื่อ” หมายถึง ผู้หรือสื่อที่ติดต่อให้รู้จักกัน ชักนำไปรู้จักกัน

“ลามก” หมายถึง หยาบช้า เลวทราม สกปรก อันเป็นที่น่ารังเกียจแก่ผู้อื่นในด้านความดีงาม

“อนาจาร” หมายถึง ความประพฤติชั่ว ความประพฤติน่าอัปอาย ความประพฤตินอกกรอบนอกแบบ

ลักษณะที่ ๒ พิจารณาตามตัวบทกฎหมาย และแนวคำพิพากษาศาลฎีกา

คำว่า “ลามก” นี้ เป็นคำที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๗^๓ และ

^๓ มาตรา ๒๘๗ ผู้ใด

(๑) เพื่อความประสงค์แห่งการค้า หรือโดยการค้า เพื่อการจ่ายแจกหรือเพื่อการแสดงอวดแก่ประชาชน ทำ ผลิต มีไว้ นำเข้าหรือยังให้นำเข้าในราชอาณาจักร ส่งออกหรือยังให้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร พาไป หรือยังให้พาไปหรือทำให้แพร่หลายโดยประการใด ๆ ซึ่งเอกสาร ภาพเขียน ภาพพิมพ์ ภาพระบายสี สิ่งพิมพ์ รูปภาพ ภาพโฆษณา เครื่องหมาย รูปถ่าย ภาพยนตร์ แถบบันทึกเสียง แถบบันทึกภาพหรือสิ่งอื่นใดอันลามก

(๒) ประกอบการค้า หรือมีส่วนหรือเข้าเกี่ยวข้องในการค้าเกี่ยวกับวัตถุหรือสิ่งของลามกดังกล่าวแล้ว จ่ายแจกหรือแสดงอวดแก่

พระราชบัญญัติปราชญ์ทำให้แพร่หลายและการค้าวัตถุอันลามก พุทธศักราช ๒๔๗๑ และสำหรับคำว่า “อนาจาร” ในกฎหมายอาญามาตรา ๒๗๘^๔ และมาตรา ๒๗๙^๕ แต่กฎหมายดังกล่าวนี้ก็ได้ให้คำจำกัดความอะไรไว้ จึงต้องตีความตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกา และตามความเห็นของนักกฎหมาย ซึ่งได้ให้ความหมายของคำว่า

“ลามก” หมายถึงสิ่งที่ผู้พบเห็นมีความรู้สึกซึ่งน่าอูจาดับดี น่าอับอาย ซึ่งส่วนใหญ่จะแสดงออกในรูปของภาพเปลือยมนุษย์ ภาพอวัยวะเพศทั้งหญิงและชาย หรือภาพการร่วมเพศของมนุษย์ โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้พบเห็นเกิดความใคร่ทางกามารมณ์ ไม่ว่าจะเป็นแสดงออกในรูปของภาพเขียน ภาพพิมพ์ ภาพระบายสี สิ่งพิมพ์ รูปภาพ ภาพโฆษณา เครื่องหมาย รูปถ่าย ภาพยนตร์ แถบบันทึกเสียง แถบบันทึกภาพ หรือสิ่งอื่นใดก็ตาม หากมีลักษณะและจุดประสงค์ดังกล่าวล้วนเป็นสื่อลามกทั้งสิ้น ซึ่งจะมีความหมายแตกต่างจากงานศิลปะไม่ว่าจะเป็นประติมากรรม จิตรกรรม หรือวรรณคดี ซึ่งศิลปินได้สร้างสรรค์ผลงานออกมาอย่างงดงาม มีความประณีต น่าพิศมัย มีคุณค่า และโน้มน้าวใจให้ผู้พบเห็นสะท้อนใจกับงานดังกล่าว

“อนาจาร” หมายถึงการประพฤตินอกแบบในลักษณะที่ไม่สมควรทางเพศ เช่น การกอด ปล้ำ หรือสัมผัสจับต้องอวัยวะเพศหญิง เป็นต้น การฝ่าฝืนต่อศีลธรรมอันดี การกระทำอันควรขายหน้าต่อธารกำนัล และไม่หมายความเฉพาะความใคร่หรือการค้าประเวณีเท่านั้น แต่รวมถึงการทำให้อับอายขายหน้าในทางเพศด้วยโดยอาจจะไม่มีความมุ่งหมายในทางกามารมณ์ก็ได้

ลักษณะที่ ๓ ตามความหมายของคนทั่วไป คำทั้ง ๒ คำนี้กล่าวคือ “ลามก” “อนาจาร” มีความหมายอย่างเดียวกันมิได้แยกออกจากกันอย่างเช่นตัวบทกฎหมาย ซึ่งมีความหมายถึง การกระทำที่ไม่สมควรทางเพศ ไม่ว่าจะเป็นการกระทำต่อคน หรือแสดงออกในรูปของสิ่งของต่างๆ หาก

ประชาชน หรือให้เข้าวัดดูหรือสิ่งของเช่นนั้น

(๓) เพื่อจะช่วยให้การทำให้แพร่หลาย หรือการค้าวัตถุหรือสิ่งของลามกดังกล่าวแล้ว โฆษณาหรือโฆษณาโดยประการใด ๆ ว่ามีบุคคลกระทำการอันเป็นความผิดตามมาตรา ๒๗๘ หรือโฆษณารับหรือโฆษณาว่าวัตถุ หรือสิ่งของลามกดังกล่าวแล้วจะได้จากบุคคลใด หรือโดยวิธีใด

^๔ มาตรา ๒๗๘ ผู้ใดกระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่าสิบห้าปีโดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยบุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้บุคคลนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

^๕ มาตรา ๒๗๙ ผู้ใดกระทำอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรก ผู้กระทำได้กระทำความขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยเด็กนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้เด็กนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบห้าปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ปรากฏออกมาในรูปของสื่อ ก็จะเรียกว่า “สื่อลามกอนาจาร”

โดยสรุปแล้วความหมายของคำว่า “สื่อลามก” หรือ “สื่ออนาจาร” ในสังคมไทยมักจะรวมเป็นสื่อที่มีความหมายอย่างเดียวกัน โดยใช้คำรวมๆว่า “สื่อลามกอนาจาร” ซึ่งมีความหมายถึงสื่อในทุกรูปแบบที่ปรากฏให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจในความหมายของสื่อในทางที่เป็นการยั่วยั่วทางกามารมณ์ เป็นสื่อที่มีเนื้อหาเป็นการทำให้ค่าของศีลธรรมอันดีนั้นลดลง เป็นสื่อที่จะเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในรูปแบบต่างๆด้วย

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าสื่อลามกอนาจารนั้นเป็นสื่อที่มีลักษณะเป็นสื่อแบบ sensitive ซึ่งถือเป็นสื่อซึ่งเป็นมลพิษทางวัฒนธรรม (Cultural Pollution) อย่างหนึ่งที่กระทบต่อความสัมพันธ์ของมนุษย์ในสังคมที่ดำเนินอยู่ แต่อย่างไรก็ตามสื่อทางเพศที่ปรากฏอยู่ในสังคมไทยโดยเฉพาะบนโลกอินเทอร์เน็ตนั้นไม่จำเป็นต้องเป็นสื่อลามกอนาจารเสมอไป

๓. ดัชนีชี้วัดความเป็น “ลามกอนาจาร”

ปัจจัยที่เป็นเครื่องชี้วัดว่าสื่อใดเป็นสื่อทางเพศที่เข้าข่าย “สื่อลามกอนาจาร” นั้นมีหลายปัจจัยกล่าวคือ

๓.๑. ปัจจัยทางด้านอายุ

อายุของผู้บริโภคสื่อเป็นปัจจัยที่เป็นตัวชี้วัดว่าสื่อที่ปรากฏนั้นมีเนื้อหาที่เหมาะสมหรือไม่ ในบางครั้งสื่อขึ้นเดียวกันอาจมีระดับความเป็น “ลามกอนาจาร” ไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับอายุ กล่าวคือ หากผู้บริโภคสื่อมีอายุน้อยกว่ามาตรฐานความเป็นลามกอนาจารของสื่อนั้นก็จะมีมากขึ้นตามไปด้วย

๓.๒. ปัจจัยทางด้านเพศ

มาตรฐานของความเป็นสื่อที่เป็น “ลามกอนาจาร” ขึ้นอยู่กับความแตกต่างของเพศของผู้บริโภคสื่อ กล่าวคือ เพศชายมักมีมาตรฐานระดับความเป็นลามกอนาจารที่สูงกว่าเพศหญิง

๓.๓. ปัจจัยทางด้านสังคมของแต่ละสังคม

แต่ละสังคมจะมีวัฒนธรรมที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับกาลสังคมของวัฒนธรรมของแต่ละสังคมนั้นๆเอง กล่าวคือ ในสังคมตะวันตก มาตรฐานของความเป็นลามกอนาจารของสื่อก็จะมีระดับมาตรฐานที่ต่ำกว่าฝั่งตะวันออก ดังนั้น สื่อบางสื่ออาจจะเป็นภาพที่ไม่ถูกถือว่าลามกอนาจารในสังคมยุโรปแต่สื่อๆนั้นอาจจะเป็นสื่อลามกอนาจารในสังคมชาวตะวันออกก็ได้

๔. สื่อลามกอนาจารนั้น ปรากฏตัวอยู่บนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในรูปแบบใดบ้าง

สื่อทางเพศที่เป็นสื่อลามกอนาจาร ปรากฏตัวอยู่บนระบบอินเทอร์เน็ตในรูปแบบใดบ้าง ???

ในโลกแห่งอินเทอร์เน็ตมีเว็บไซต์ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับเซ็กส์ให้ค้นหาในสารพัดรูปแบบในรูปแบบของสื่อรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะเมื่อกล่าวถึง เว็บไซต์ซึ่งเป็นเรื่องลามกอนาจารอย่างเดียว หรือที่เรียกว่า "Cybersex" เพียงๆ ที่อยู่ในอินเทอร์เน็ตมีให้เลือกสัมผัสไม่ต่ำกว่า ๔๐๐,๐๐๐ เว็บไซต์ และมีอัตราเพิ่มสูงขึ้นทุกวัน^๖ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค โดยเฉพาะเว็บไซต์ที่ถูกจัดทำขึ้นเป็นภาษาไทยนั้นมีมากกว่า ๑๐๐ เว็บไซต์^๗ ในบรรดาเว็บไซต์ที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับสื่อลามกอนาจารที่ปรากฏอยู่บนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยการเข้าถึงสื่อลามกอนาจารนั้นมีความเป็นไปได้ใน ๓ วิธี กล่าวคือ

๑ ผ่านทาง Homepage กล่าวคือเข้าไปใช้บริการผ่านทาง Website ต่างๆ นอกจากนั้นแล้วในบางเว็บไซต์อาจจะมีบริการที่ให้ผู้ให้บริการสามารถแสดงความคิดเห็น เสนอประสบการณ์ทางเพศให้กับผู้อื่นผ่านทางโปรแกรมที่เจ้าของเว็บไซต์จัดทำไว้ โดยผู้ให้บริการสามารถ upload ข้อความไปยังเว็บไซต์นั้นเองๆ หรือจะใช้บริการผ่านทางกระดาน (Webboard) ก็ได้

๒ ผ่านทางโปรเซสยออิเล็กทรอนิกส์ หรือ E-Mail ซึ่งผู้ให้บริการต้องเข้าไปลงทะเบียนเป็นสมาชิกกับเจ้าของเว็บไซต์นั้นก่อนเพื่อที่จะได้ USER ACCOUNT โดยผู้ใช้นั้นเองจะเป็นผู้กำหนด Password ด้วยตนเอง หลังจากนั้นผู้ใช้นั้นก็สามารถติดต่อสื่อสารผ่านทางอินเทอร์เน็ตได้

๓ ผ่านทางการสนทนาทางอินเทอร์เน็ต เช่น โปรแกรม ICQ PIRCH IRC MSN เป็นต้น ซึ่งผู้ที่เข้าไปใช้บริการต้องไป Download โปรแกรมก่อนและลงทะเบียนสมาชิกกับทางเว็บไซต์นั้นๆ ก่อนจึงจะเข้าไปใช้บริการได้ โปรแกรมลักษณะนี้ต่างจาก E-Mail โดยการสนทนาทางอินเทอร์เน็ต นี้เป็นลักษณะแบบ Interactive โดยผู้ใช้โปรแกรมนี้สามารถที่จะพูดคุยโต้ตอบกับผู้อื่นได้ทันที

ลักษณะการปรากฏตัวของสื่อลามกบนอินเทอร์เน็ต

๑. ในรูปแบบของตัวอักษร
มีลักษณะเป็นการเล่าเรื่อง หรือการถ่ายทอดประสบการณ์ ของตนเองให้กับผู้อื่นผ่านทางอินเทอร์เน็ต

๒. ในรูปแบบของภาพ

๒.๑ ภาพนิ่ง

๒.๒ ภาพเคลื่อนไหว

^๖ ข้อมูลจากสถิติหน้า ๑ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ.๒๕๔๕

^๗ จากการสังเกตจาก portal website ที่มีชื่อว่า www.sexy.co.th

- โดยลักษณะนี้อาจจะเป็นภาพเคลื่อนไหวแบบสั้นๆ (สกุล Gif Animation)
- ลักษณะแบบ VDO Clip ในสกุล Mpeg เป็นต้น
- ลักษณะแบบ Real-Time ผ่านทางกล้องวิดีโอขนาดเล็ก เช่น Camera on net หรือ Webcam เป็นต้น

๓. ในรูปแบบของเสียง เช่น Voice Chat หรือ Sexphone เป็นต้น

๕. สื่อลามกกับผลกระทบต่อสังคม

สื่อลามกบนอินเทอร์เน็ตก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมไทย ดังนี้

๕.๑. ผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรม

๕.๑.๑. สื่อลามกเป็นสาเหตุของการก่ออาชญากรรม จะเห็นได้ว่า สื่อลามกส่วนหนึ่งเป็นผลผลิตของการกระทำความผิด หรือเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการกระทำความผิดในโลกของความเป็นจริง เช่น

๕.๑.๑.๑. การแอบถ่าย คือ การตั้งกล้องไว้ในสถานที่ต่างๆ เช่น ห้องน้ำ ห้องลงเสื้อผ้า แล้วนำภาพเหล่านั้นไปเผยแพร่บนอินเทอร์เน็ต เป็นการละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัวตามกฎหมาย

๕.๑.๑.๒. ภาพเปลือยของเด็ก จะได้มาก็ต่อเมื่อเด็กถูกล่อลวง ชื้อขายมา กระทำชำเรา เป็นการขัดต่อสิทธิมนุษยชน

๕.๑.๑.๓. การติดต่อภาพดารา โดยนำหน้าดาราไปใส่ไว้แทนที่ภavnางแบบที่ถ่ายภาพโป๊ ทำให้ผู้ที่ถูกกระทำได้รับความเสียหาย

๕.๑.๑.๔. สื่อลามกเป็นสิ่งที่ยั่วยุดทางกามารมณ์ ทำให้ผู้บริโภคนั้นหาทางระบายความใคร่โดยระบายกับผู้อื่น และหากผู้อื่นไม่ยินยอม ฝ่ายที่ถูกเว็บไซต์ลามกปลุกกำหนดก็จะออกอุบายล่อลวง มอมยา จี้ อด ช่มชู้ ลงแขก หรืออาจฆ่าเหยื่อก็ได้

๕.๑.๒. อินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางอำนวยความสะดวกในการล่อลวงผู้ที่มีประสบการณ์น้อยเพื่อลวงละเมิดทางเพศ เช่น การสนทนา (CHAT) ไม่ว่าจะโดยผ่านโปรแกรม ICQ, PIRC หรือ CHATROOM โดยผู้ล่อลวงจะชวนคุยเป็นระยะเวลาหนึ่งเพื่อให้เกิดความสนิทสนม แล้วจึงนัดออกมาพบ แล้วจึงลวงละเมิดทางเพศ

๕.๑.๓. สื่อลามกบนอินเทอร์เน็ตสามารถเข้าถึงได้ง่ายโดยไม่จำกัดอายุของผู้เข้า ดังนั้น เด็กอาจเข้ามาพบเห็นทำให้เกิดความอยากรู้ อยากทดลอง และเมื่อทดลองมีเพศสัมพันธ์แล้ว อาจทำให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมา เช่น การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร

๕.๑.๔. สื่อลามกบนอินเทอร์เน็ตอาจทำให้วัฒนธรรมของสังคมไทยเบี่ยงเบน เนื่องจากบนอินเทอร์เน็ตมีการเผยแพร่เรื่องราวที่ขัดต่อศีลธรรม เช่น การร่วมเพศในเครือญาติ การสลับคู่นอน เช็กชู้หมู การร่วมเพศกับสัตว์ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ อาจทำให้เกิดพฤติกรรมการเลียนแบบ เห็นว่าเป็นเรื่องธรรมดาที่สามารถทำได้

๕.๑.๕. สื่อลามกบนอินเทอร์เน็ตทำให้ค่านิยมในเรื่องเพศเปลี่ยนไป จากเดิมคนจะมีเพศสัมพันธ์กันได้ก็ต่อเมื่อแต่งงาน แต่สื่อดังกล่าวทำให้เกิดกระบวนการซิมซัพ ทำให้ค่านิยมของคนในสังคมเปลี่ยนไปคือ สามารถมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานได้

๕.๑.๖. อินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางที่ส่งเสริมให้มีการค้าประเวณี ซึ่งนอกจากจะทำให้สูญเสียทรัพยากรบุคคลในการที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม แล้วยังอาจส่งผลในระยะยาวคือ หากผู้ค้าประเวณีมีลูกหลานก็อาจจะสอนให้ลูกหลานเห็นว่าเรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องธรรมดา เกิดเป็นค่านิยมในการค้าประเวณี

๕.๒. ผลกระทบต่อสาธารณสุข

๕.๒.๑. หากผู้ที่ได้รับการกระตุ้นจากสื่อลามกบนอินเทอร์เน็ตไม่รู้จักวิธีป้องกัน ก็อาจทำให้เกิดการติดโรคได้ไม่ว่าจะเป็นโรคเอดส์หรือกามโรค

๕.๒.๒. หากมีการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ก็อาจทำให้เกิดปัญหาการทำแท้งตามมา

๕.๓. ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

๕.๓.๑. เงินที่ได้จากการประกอบธุรกิจสื่อลามกเป็นเงินนอกระบบ ซึ่งทำให้เกิดปัญหาเงินเฟ้อ

๕.๓.๒. รัฐได้ลงทุนเป็นเงินจำนวนมากมาয়มหาศาลในการกระจายเทคโนโลยีสารสนเทศไปทั่วประเทศ เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ แสวงหาความรู้ผ่านทางอินเทอร์เน็ต แต่หากผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อดูสื่อลามก เงินที่ลงทุนไปย่อมไม่คุ้มกับผลที่ได้รับ

๖. กลไกการจัดการปัญหาสื่อลามกบนอินเทอร์เน็ตในปัจจุบัน

เนื่องจากโครงข่ายอินเทอร์เน็ตนั้นเป็นการติดต่อเชื่อมโยงไปยังทุกพื้นที่ทั่วโลกในลักษณะแบบโครงข่ายใยแมงมุม ปัญหาเรื่องสื่อลามกอนาจารบนอินเทอร์เน็ตนั้นจึงมีลักษณะเกี่ยวข้องกับหลาย

สังคม และในการจัดการกับปัญหาเรื่องนี้ จะประสบความสำเร็จได้จะต้องอาศัยความร่วมมือกัน
ระหว่างหลายภาคส่วน กล่าวคือ

๑. ภาคประชาชน
๒. ภาครัฐ
๓. ภาคระหว่างประเทศ

ในกระบวนการการแก้ปัญหาดังกล่าวหากขาดภาคใดภาคหนึ่ง การจัดการปัญหาเกี่ยวกับสื่อ
ลามกบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจะประสบความสำเร็จได้ยาก

๗. กลไกของสังคมไทยการจัดการปัญหาสื่อลามกบนอินเทอร์เน็ตในปัจจุบัน

กลไกในการแก้ปัญหาเรื่องสื่อลามกอนาจารที่มีประสิทธิภาพจะต้องหมายถึงภาครัฐและภาค
ประชาชนร่วมมือกัน หากมีการแก้ไขในภาคใดภาคหนึ่ง การแก้ปัญหาก็จะไม่บรรลุจุดมุ่งหมาย
สำหรับกลไกในประเทศไทยที่มีอยู่และเห็นได้ชัดว่าได้แบ่งกลไกดังกล่าวเป็นภาครัฐและประชาชน ซึ่ง
ในปัจจุบันได้ดำเนินการไปแล้วดังต่อไปนี้

๗.๑. กลไกภาคประชาชน

๗.๑.๑. กลไกบ้าน

เป็นกลไกที่มีขนาดเล็กที่สุด และสามารถที่จะแก้ปัญหาในเรื่องนี้ได้มาก เพราะครอบครัว
มีความใกล้ชิดกันสามารถที่จะดูแลป้องกัน และอบรมสั่งสอนเพื่อให้เด็กและเยาวชนตระหนักถึงภัยที่
จะเกิดขึ้นกับภาพลามกและการล่อลวงบนอินเทอร์เน็ตได้ดีกว่ากลไกอื่น

๗.๑.๒. กลไกภาคองค์กรพัฒนาเอกชน

เป็นองค์กรนิติบุคคลและไม่เป็นนิติบุคคลที่ไม่แสวงหากำไร โดยมีการทำงานเพื่อ
ประชาชนโดยส่วนรวม ได้แก่ กลุ่มศิลปินวัฒนธรรมกระเจกเงา มูลนิธิโกลดัมทอง เป็นองค์กรพัฒนา
เอกชนที่ให้ความสนใจในเรื่องปัญหาสื่อลามกบนอินเทอร์เน็ต โดยร่วมมือกับกองทุนศาสตราจารย์คีนิง
ภุชไชยและเนคเทค จัดงานเสวนาในเรื่องนี้มาแล้ว ๓ ครั้ง นอกจากนี้ยังมีเครือข่ายองค์กรพัฒนา
เอกชน (THAINGOs) ซึ่งได้ศึกษาและเก็บรวบรวมเกี่ยวกับเว็บอันตรายไว้ และมูลนิธิยุติการแสวง
ประโยชน์ทางเพศจากเด็ก (ECPAT International) โดยองค์กรนี้ตระหนักถึงการให้ความรู้และอันตราย
ในการใช้อินเตอร์เน็ตกับเด็ก

๗.๑.๓. กลไกภาครัฐกิจ

เป็นองค์กรธุรกิจเพื่อแสวงหากำไร แต่ต้องการคืนกำไรให้กับสังคม จึงมีมาตรการในการแก้ไข
ปัญหาของสังคม ได้แก่ บริษัทอินเทอร์เน็ตมาร์เก็ตติ้ง จำกัด ได้มีการดำเนินการโดย webmaster ของ

www.pantip.com ได้มีการจัดการกับผู้ post ข้อความที่ไม่เหมาะสมในกระทู้ราชดำเนิน โดยทางทีมงาน pantip ได้สืบค้นว่าผู้ใดเป็นผู้ post ข้อความดังกล่าว และมีการโทรศัพท์ไปว่ากล่าวตักเตือนแก่ผู้กระทำ^๘ นอกจากนี้ยังมีมาตรการรวมพลังกำจัดภัยสังคม ดังเช่นกรณีที่นักศึกษาถูกแอบถ่ายและนำไปขาย ทางบริษัทได้มีการประกาศนโยบายต่อต้านการกระทำที่นำรูปดังกล่าวไปแสวงหากำไร โดยที่ไม่มีความรับผิดชอบต่อเหยื่อผู้ถูกระทำ นอกจากนี้ยังมีองค์กรธุรกิจภาครัฐซึ่งอยู่ในรูปรัฐวิสาหกิจที่แสวงหากำไร จึงขอถือว่าเป็นองค์กรธุรกิจแสวงหากำไร ได้มีศูนย์รับแจ้งเหตุการณ์เผยแพร่สื่อลามกอนาจารและข้อมูลที่ไม่เหมาะสมผ่านทางอินเทอร์เน็ตดำเนินการโดยการสื่อสารแห่งประเทศไทย โดยมีเว็บไซต์ <http://www.catttelecom.net/watch-dog/> ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่รับแจ้งเหตุ เป็นต้น

๗.๒. กลไกภาครัฐ

กลไกภาครัฐแบ่งออกเป็นองค์กรนิติบัญญัติ องค์กรบริหาร องค์กรตุลาการ และองค์กรอิสระอื่นๆ

๗.๒.๑. องค์กรนิติบัญญัติ

นอกจากจะเป็นองค์กรในการบัญญัติกฎหมายแล้ว องค์กรนี้ยังมีหน้าที่ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อการพิจารณาพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใดๆอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภา ดังเช่น คณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุวุฒิสภา เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าในเรื่องของกฎหมายในสื่อลามกนั้นมีจำนวนมากพอสมควร แต่ก็มิใช่ในบางเรื่องที่ไม่ มี ดังนั้นในปัจจุบันจึงได้มีการยกร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ พ.ศ... โดยเนคเทค และได้ผ่านคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติแล้ว ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา(ฉบับที่...) พ.ศ... โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ และร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันและปราบปรามการทำให้แพร่หลาย การผลิต และการค้าวัตถุลามก พ.ศ... โดยกระทรวงมหาดไทยเสนอแต่รัฐมนตรียังไม่ได้ยืนยันต่อรัฐสภา

๗.๒.๒. องค์กรบริหาร

องค์กรฝ่ายบริหารนั้นมีจำนวนมากไม่ว่าจะเป็น ตำรวจ อัยการ เนคเทค สภาความมั่นคงแห่งชาติ สภาองค์กรพัฒนาเด็กและเยาวชน กรมไปรษณีย์ การสื่อสารแห่งประเทศไทย

^๘ <http://pantip.inet.co.th/café/rajdumnern>

องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ฯลฯ ทุกส่วนล้วนมีบทบาทในการแก้ไข ปัญหาในเรื่องนี้ทั้งสิ้น แต่ผลงานในหน่วยงานดังกล่าวที่เป็นรูปธรรมมีดังนี้

เนคเทคได้ศึกษาและรวบรวมแนวทางสำหรับผู้ปกครองในการดูแลบุตรหลานที่ใช้อินเทอร์เน็ต และแนวทางสำหรับเด็กและเยาวชนที่ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อเป็นการป้องกันตัวเอง ซึ่งมีแนวทางดังต่อไปนี้

แนวทาง ๔ ประการสำหรับผู้ปกครองของเยาวชนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต

- ข้าพเจ้าจะใช้เวลาเล่นอินเทอร์เน็ตด้วยกันกับบุตรหลานของข้าพเจ้าเพื่อเรียนรู้ว่าเขาใช้อินเทอร์เน็ตไปในทางใด และมีความสนใจในเรื่องใด
- ข้าพเจ้าจะสอนให้บุตรหลานรู้ถึงศิลปะป้องกันตัวทั้ง ๗ ประการสำหรับเยาวชนที่ใช้อินเทอร์เน็ต
- ข้าพเจ้าจะพูดคุยทำความเข้าใจกับบุตรหลานเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตของเขา เช่น เวลาที่ใช้ได้ จำนวนชั่วโมงที่ให้ใช้ได้ ประเภทของเว็บไซต์หรือกิจกรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เข้าร่วมได้ เป็นต้น
- ข้าพเจ้าจะวางคอมพิวเตอร์ที่บุตรหลานใช้ไว้ในที่เปิดเผย เช่น ห้องนั่งเล่น มากกว่าที่จะวางไว้ในห้องนอน หรือห้องส่วนตัวของเขา

ศิลปะป้องกันตัว ๗ ประการสำหรับเยาวชนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต

- ข้าพเจ้าจะไม่บอกข้อมูลส่วนตัว เช่น ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ ชื่อโรงเรียน ที่ทำงานหรือเบอร์ที่ทำงานของผู้ปกครอง ให้แก่บุคคลอื่นที่รู้จักทางอินเทอร์เน็ต โดยไม่ขออนุญาตจากผู้ปกครองก่อน
- ข้าพเจ้าจะแจ้งให้ผู้ปกครองทราบโดยทันที หากข้าพเจ้าพบข้อความหรือรูปภาพใดๆ บนอินเทอร์เน็ต ที่หยาบคายหรือไม่เหมาะสมโดยประการทั้งปวง
- ข้าพเจ้าจะไม่ยินยอมไปพบบุคคลใดก็ตามที่ข้าพเจ้าได้รู้จักทางอินเทอร์เน็ต โดยไม่ขออนุญาตจากผู้ปกครองก่อน และหากผู้ปกครองอนุญาตให้ข้าพเจ้าไปพบบุคคลนั้นได้ ข้าพเจ้าก็จะไปพบเขาในที่สาธารณะซึ่งมีคนผ่านไปมา โดยมีผู้ปกครองของข้าพเจ้าไปด้วย
- ข้าพเจ้าจะไม่ส่งรูปหรือสิ่งของใดๆ ให้แก่ผู้อื่นที่รู้จักทางอินเทอร์เน็ต โดยมิได้ขออนุญาตจากผู้ปกครองก่อน (ผู้ประสงคร้ายสามารถนำรูปไปใช้ในทางมิชอบ เช่น นำไปตัดต่อในลักษณะลามกอนาจารได้)
- ข้าพเจ้าจะไม่ตอบคำถามหรือต่อความกับผู้ที่สื่อข้อความหยาบคายหรือไม่เหมาะสม แต่ข้าพเจ้าจะแจ้งให้ผู้ปกครองทราบโดยทันที
- ข้าพเจ้าจะเคารพต่อข้อตกลงอื่นๆ ที่ให้ไว้กับผู้ปกครอง เช่น กำหนดระยะเวลาที่ข้าพเจ้าจะใช้อินเทอร์เน็ตได้ เว็บไซต์ที่ข้าพเจ้าเข้าได้และข้อตกลงอื่นใดอย่างเคร่งครัด
- ข้าพเจ้าจะไม่พยายามหลบเลี่ยงกฎทั้งหมดข้างต้น ไม่ว่าในกรณีใด

เท่าที่ผ่านมานหน่วยงานของฝ่ายบริหารได้มีการจัดงานเสวนาทางวิชาการเกี่ยวกับเรื่อง ปัญหาสื่อลามกอนาจาร การเพื่อแสวงหาทางออกในการแก้ไขปัญหาสื่อลามกอนาจาร เช่น อัยการ เนคเทค สภาความมั่นคงแห่งชาติ สภาองค์กรพัฒนาเด็กและเยาวชน แต่ยังไม่มีความชัดเจนเป็นรูปธรรม

๗.๒.๓. องค์การตุลาการ

ที่ผ่านมา มีการดำเนินคดีกับผู้เกี่ยวข้องกับสื่อลามกอนาจารบนอินเทอร์เน็ต เพียง ๒ รายเท่านั้น โดยในขณะนี้มีความพิพาทคดีเพียงกรณีเดียว คือกรณีของติดต่อภาพลามกอนาจาร ในคำพิพากษาคดีแดงหมายเลข ๗๙๗/๒๕๕๕ และกรณีของการเป็นนายหน้าค้าประเวณีบนอินเทอร์เน็ตก็อยู่ในขั้นตอนการสืบสวนสอบสวนในชั้นเจ้าพนักงานตำรวจ

๗.๓. องค์การอิสระที่เกี่ยวข้องอื่น

ได้แก่ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แต่ก็ยังไม่มีบทบาทใดๆในเรื่องนี้

ในการจัดการปัญหาเรื่องสื่อลามกในอินเทอร์เน็ตปัจจุบัน ภาครัฐและภาคประชาชนยังไม่ตื่นตัวเท่าที่ควร ทำให้ปัญหานี้ยังคงมีอยู่มากมาย และไม่สามารถที่จะแก้ไขได้ เพราะยังไม่มีหน่วยงานใดที่จะรับผิดชอบในเรื่องนี้โดยตรงและดำเนินการอย่างจริงจัง ทำให้ปัญหาดังกล่าวยังคงมีอยู่ต่อไปในสังคมไทย

๘. กลไกระหว่างประเทศ

๘.๑. เหตุผลที่จะเป็นต้องมีกลไกระหว่างประเทศ

ปัญหาอาชญากรรมกรรมทางคอมพิวเตอร์ยุ่งยากซับซ้อน คืออาชญากรรมนี้มีลักษณะไร้พรมแดน เกี่ยวพันกันได้หลายประเทศ ขยายเครือข่ายไปได้ทั่วโลกทำให้เกิดปัญหาทางกฎหมายขึ้นว่า หากความผิดเกี่ยวพันระหว่างสองประเทศขึ้นไปแล้วก็จะมีปัญหาในเรื่องใด เช่น ใครเป็นผู้กระทำความผิด ใครเป็นผู้เสียหายสถานที่เกิดการกระทำความผิดอยู่ที่ใด สถานที่เกิดผลแห่งการกระทำความผิดจะเป็นที่ใด และประเทศใดควรมีเขตอำนาจในการพิจารณาดำเนินคดีเกี่ยวกับเรื่องนั้น นอกจากนั้นประเทศหนึ่งอาจจะระบุว่าการกระทำนี้เป็นความผิด แต่อีกประเทศหนึ่งอาจไม่มีกฎหมายบัญญัติว่าเป็นความผิด

๘.๒. ใครเป็นผู้มีอำนาจในการจัดการ

สืบเนื่องจากปัญหาเขตอำนาจศาลหากมีการสืบสวน สอบสวนและดำเนินคดีในประเทศหนึ่งจะขอความร่วมมือในทางคดีกับประเทศที่เกี่ยวข้องได้หรือไม่ และในขอบเขตมากน้อยเพียงใด ประกอบกับมาตรฐานทางวัฒนธรรม คีลธรรมของแต่ละประเทศแตกต่างกัน ทำให้กฎหมายทางอาญาของแต่ละ

ละประเทศแตกต่างกันได้ เช่นประเทศไทยกำหนดความผิดเรื่องการเผยแพร่ภาพลามก และการพนัน แต่อีกประเทศหนึ่งไม่กำหนดความผิดดังกล่าว ดังนั้นหากประเทศไทยต้องการดำเนินคดี ความผิดนั้น กับบุคคลที่อยู่ในประเทศที่มีได้กำหนดความผิด ย่อมเกิดปัญหาการขอความร่วมมือระหว่างประเทศ ทางอาญา หรือการขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนจากประเทศที่ไม่ได้กำหนดการกระทำนั้นเป็นความผิด

๘.๓. ความร่วมมือระหว่างรัฐ

จากลักษณะไร้พรมแดนทำให้ความร่วมมือระหว่างประเทศเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญมาก ตามปกติแล้วจะมีบางประเทศที่มีสนธิสัญญาระหว่างกันในการช่วยเหลือทางด้านคดี ปัญหาในเรื่อง อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ ความร่วมมือระหว่างประเทศต้องรวดเร็วพอที่จะจัดการกับปัญหา เช่น ในประเทศหนึ่งมีการจัดตั้งศูนย์บริการในเรื่องที่เกี่ยวกับการช่วยเหลือกันทางคดีระหว่างประเทศโดย จัดบุคลากรพร้อมที่จะตอบสนองการร้องขอตลอด ๒๔ ชั่วโมง และสามารถสื่อสารต่อกันได้อย่างฉับไว ตลอดเวลา

๘. การเคลื่อนไหวทางระหว่างประเทศที่สำคัญ

๘.๑. รัฐบาลควรจะต้องมีการประสานด้านนโยบายและการปฏิบัติระหว่างประเทศทั้งใน รูปแบบความร่วมมือโดยตรงระหว่างรัฐบาลกับรัฐบาล และโดยผ่านทางสำนักงานป้องกัน อาชญากรรมและกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของสหประชาชาติ (UN Crimes Prevention and Criminal Justice Administration) เพื่อให้เกิดการสร้างสรรค์ระบบ หรือให้มีกระบวนการในการ แสวงหาความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อเกื้อกูลซึ่งกันและกันในการสืบสวน สอบสวนดำเนินการใน ความผิดประเภทนี้

๘.๒. ปัจจุบันมีการร่วมมือกันทำอนุสัญญาระหว่างประเทศทางด้านอาชญากรรมทาง คอมพิวเตอร์โดยตรงมีอยู่ ๑ ฉบับซึ่งเป็นการร่วมมือในกลุ่มประเทศประชาคมยุโรป ซึ่งมีชื่อว่า Convention on Cybercrime จัดทำขึ้นที่ Budapest เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ซึ่งใน อนุสัญญานี้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการเผยแพร่ภาพลามกของเด็กในข้อ ๙^๙ แต่อนุสัญญาดังกล่าวนี

^๙ Convention on Cybercrime, November 23, 2001.

Article 9 — Offences related to child pornography

1. Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally and without right, the following conduct:
 - a. producing child pornography for the purpose of its distribution through a computer system;
 - b. offering or making available child pornography through a computer system;
 - c. distribution or transmitting child pornography through a computer system;
 - d. procuring child pornography through a computer system for oneself or for another person;

ไม่ได้พูดถึงภาพลามกของผู้ใหญ่อาจจะเป็นเพราะว่าประเทศในกลุ่มของเขาเห็นว่าการดูภาพลามกหรือการเผยแพร่ภาพเป็นเสรีภาพของแต่ละบุคคลแต่ในเรื่องของเด็กนั้นเห็นพ้องต้องกันว่าควรที่จะปกป้องเด็กเอาไว้จนกว่าจะถึงเวลาอันควร แต่อย่างไรก็ดีประเทศไทยไม่ได้เป็นภาคีในอนุสัญญานี้ทำให้ไทยมีผู้คนที่ทำตามบทบัญญัติในอนุสัญญา นอกจากนี้ยังมีอนุสัญญาสิทธิเด็กในข้อที่ ๓๔¹⁰ และอนุสัญญาป้องกันการค้าหญิงและเด็กซึ่งก็ได้บัญญัติคุ้มครองเด็กจากภาพลามกไว้ในลักษณะที่คล้ายคลึงกันและประเทศไทยเป็นภาคีอนุสัญญาทั้งสองฉบับ ดังนั้นประเทศไทยผู้คนที่ทำตามข้อตกลงในอนุสัญญาทั้งสอง แต่เนื่องจากประเทศไทยมีกฎหมายเพื่อลงโทษแก่ผู้ประกอบการค้าในฐานะผู้ผลิต ผู้เผยแพร่ไว้ในมาตรา ๓ และมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติปราบปรามทำให้การแพร่หลายการค้าวัตถุอันลามก พ.ศ. ๒๕๓๑ และมาตรา ๒๔๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งในกฎหมายดังกล่าวข้างต้นกล่าวถึงการเผยแพร่และการทำให้แพร่หลายวัตถุอันลามกไม่จำกัดเฉพาะว่าเป็นของเด็กหรือเยาวชนดังนั้นกฎหมายไทยที่มีอยู่ในปัจจุบันจึงมีผลบังคับมากกว่าอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

๑๐. กระบวนการลงโทษแก่ผู้เกี่ยวข้องกับสื่อลามก

โดยปกติแล้ว การลงโทษผู้กระทำผิดจะทำได้ก็ต่อเมื่อมีกฎหมายกำหนดความผิดไว้เท่านั้น

๑๐.๑. กฎหมายกำหนดความผิด

หากพิจารณาถึงกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน จะเห็นได้ว่า กฎหมายกำหนดให้บุคคลดังต่อไปนี้มีความผิดคือ

-
- e. possessing child pornography in a computer system or on a computer-data storage medium
 - 2. For the purpose of paragraph 1 above, the term “child pornography” shall include pornographic material that visually depicts:
 - a. a minor engaged in sexually explicit conduct;
 - b. a person appearing to be minor engaged in sexually explicit conduct;

¹⁰ Convention on the Rights of the Child, November 20, 1989:

Article 34

States Parties undertake to protect the child from all forms of sexual exploitation and sexual abuse. For these purposes, States Parties shall in particular take all appropriate national, bilateral and multilateral measures to prevent:

- (a) The inducement or coercion of a child to engage in any unlawful sexual activity;
- (b) The exploitative use of children in prostitution or other unlawful sexual practices;
- (c) The exploitative use of children in pornographic performances and materials.

- ๑๐.๑.๑. ผู้ผลิตและผู้เผยแพร่สื่อลามกที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไร¹¹
- ๑๐.๑.๒. ผู้ผลิตและผู้เผยแพร่สื่อลามกเพื่อแสดงอวด หรือแจกจ่ายแก่ประชาชน¹²
- ๑๐.๑.๓. ผู้ค้าประเวณี¹³
- ๑๐.๑.๔. ผู้ติดต่อภาพลามกอนาจาร โดยมีความผิดฐานหมิ่นประมาทด้วยการโฆษณา

1415

สำหรับผู้บริโภค ในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายกำหนดให้มีความผิด เว้นแต่ จะทำการเผยแพร่สื่อลามกอนาจารต่อไปซึ่งจะเป็นความผิดตาม โดยสรุปแล้ว ผู้บริโภคจะมีความรับผิดชอบตามกฎหมายภายใต้เงื่อนไขของการเผยแพร่ต่อไป

๑๐.๒. วิธีในการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด

- ๑๐.๒.๑. การสืบสวน สอบสวน ตลอดจนการรวบรวมพยานหลักฐาน โดยตำรวจ
- ๑๐.๒.๒. เมื่อตำรวจสืบสวนและสามารถหาพยานหลักฐานการกระทำผิดได้แล้ว ก็จะส่งสำนวนไปให้อัยการ เพื่อพิจารณาว่าจะสั่งฟ้องหรือไม่สั่งฟ้อง
- ๑๐.๒.๓. หากอัยการเห็นว่าพยานหลักฐานเพียงพอว่ามีการกระทำผิดก็จะสั่งฟ้องคดี
- ๑๐.๒.๔. ศาลพิจารณาคดีพิพากษา
- ๑๐.๓. ปัญหาเรื่องของการบังคับใช้กฎหมายบนอินเทอร์เน็ต
- ๑๐.๓.๑. การขาดองค์กรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการจัดการปัญหา

¹¹ มาตรา ๓ และมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติปราบปรามการทำให้แพร่หลายและการค้าวัตถุลามก พ.ศ.๒๕๗๑ และมาตรา ๒๘๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

¹² อ้างแล้วที่ 11

¹³ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๗ ในฐานะผู้โฆษณาหรือรับโฆษณาเพื่อการค้าประเวณีของตนเองหรือผู้อื่น โดยมีโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสองปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และขณะเดียวกันก็ถือว่าเป็นเหตุจําคุกถึงสองปีเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๒ โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท เป็นการกระทำความผิดกฎหมายหลายบท ต้องลงโทษบทหนัก

¹⁴ ผิดตามมาตรา ๓๒๔ แห่งประมวลกฎหมายอาญา มีโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

¹⁵ คดีแดงหมายเลขที่ ๗๙๗/๒๕๔๕ โดยศาลอาญาได้มีคำพิพากษาในคดีติดต่อภาพดารานำมาเผยแพร่บนอินเทอร์เน็ตว่า จำเลยมีความผิดฐานหมิ่นประมาทด้วยการโฆษณาและเผยแพร่ภาพลามกอนาจารตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๒๔ และ ๒๘๗ ตามลำดับ ลงโทษจำคุก ๑๒ เดือน ปรับ ๒๓,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๒ ปี โดยให้จำเลยไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติจำนวน ๔ ครั้ง ภายในกำหนดระยะเวลา ๑ ปี ให้จำเลยกระทำความกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์จำนวน ๑๒ ชั่วโมง

สื่อลามกบนอินเทอร์เน็ต

๑๐.๓.๒. การตามหาตัวผู้กระทำผิด ด้วยลักษณะของอินเทอร์เน็ตทำให้เราไม่อาจทราบได้ว่าใครเป็นผู้กระทำ

๑๐.๓.๓. ความล่าช้าของการดำเนินคดี หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ ตำรวจ อัยการ ศาล ซึ่งปัจจุบันยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญและขาดเครื่องมือที่ทันสมัย

๑๐.๓.๔. ในบางครั้งปัญหาเกิดจากตัวผู้เสียหายเอง เนื่องจากไม่ต้องการจะเอาเรื่อง จึงไม่สามารถจัดการต่อผู้กระทำผิดได้

๑๑. แนวทางการแก้ปัญหา

๑๑.๑. กระบวนการในการปราบปราม

๑๑.๑.๑. สร้างกฎหมายสารบัญญัติที่เป็นการกำหนดความผิดและโทษเกี่ยวกับสื่อลามกบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยเฉพาะ กล่าวคือ ร่าง พ.ร.บ.อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ.... ซึ่งยังไม่ได้ออกเป็นพระราชบัญญัติมีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๑.๑.๒. สร้างกฎหมายวิธีพิจารณาความที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินคดีกับผู้กระทำการเกี่ยวกับสื่อลามกให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๑๑.๑.๓. เพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการการบังคับใช้กฎหมาย โดยการพัฒนาบุคลากร และเครื่องมือ

๑๑.๒. กระบวนการในการป้องกัน

๑๑.๒.๑. กลไกทางเทคนิค

ในทางเทคนิคนั้นสามารถป้องกันเว็บไซต์ลามกอนาจารได้ในระดับหนึ่ง โดยการใช้ Software ติดตั้งเข้ากับเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล¹⁶ หรืออาจจะใช้ระบบการ Block ที่ Server ที่เป็น Gateway ก็ได้¹⁷

๑๑.๒.๒. กลไกทางสังคม

เป็นกระบวนการการสร้างภูมิคุ้มกัน¹⁸ให้ผู้บริโภค รวมทั้งสังคมโดยรวมอีกด้วย โดยวิธีการดังกล่าวมีความสำคัญมากประการหนึ่งเพราะเป็นการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุอย่างแท้จริง โดยหลักการ

¹⁶ เช่นในรัฐวอชิงตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้มีการนำซอฟต์แวร์เข้าไปติดตั้งที่เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลเพื่อกำหนด Domain Name ที่สามารถเข้าไปใช้บริการได้ นั่นคือ .kids.us อันเป็นการป้องกันมิให้เด็กเข้าไปใช้บริการในเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมได้

¹⁷ โดยคุณสมบัติ บุญงามอนงค์ หรือ บ.ก.ลายจุด ผู้อำนวยการกลุ่มศิลปวัฒนธรรมกระจากเงา มูลนิธิ โกมล คีมทอง

¹⁸ โดย คุณอนุสิษฐ์ คุณากร ผู้อำนวยการกองความมั่นคงทางเทคโนโลยี สภาความมั่นคงแห่งชาติ

ของการสร้างความเข้มแข็งนี้จะนำไปสู่วิธีการในการดำเนินการได้หลายวิธี เช่น

๑๑.๒.๒.๑. การสร้างความรู้ความเข้าใจในสังคมโดยสังคมเอง เพื่อเสริมสร้างความรู้สำนึกที่ดีในเรื่องของศีลธรรมอันดีของสังคม ทั้งนี้ในหลักการดังกล่าวอยู่ในนโยบาย IT 2010 ในเรื่องของ e-Society

๑๑.๒.๒.๒. การรวมกลุ่มเป็นองค์กรภาคประชาชน ในการร่วมกันจัดการเว็บไซต์เหล่านี้ เช่นเดียวกับที่ต่างประเทศจัดตั้งขึ้น เช่น ขบวนการ Robinhood ขบวนการ Angel เป็นต้น

รายงานการเสวนาทางวิชาการ เรื่อง “การประทุษร้ายต่อสังคมบนเน็ต”

โดย นายอิทธิพล ปรีดีประสงค์

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกปัจจุบันเกิดจากการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) ซึ่งได้มีการนำอุปกรณ์ที่ทันสมัยโดยเฉพาะเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้ในการชีวิตประจำวันจนทำให้มีการเกี่ยวพันกันอย่างแนบแน่นทั้งในสาระ รูปแบบ และเวลา แต่ในขณะเดียวกันหากมองว่าการใช้คอมพิวเตอร์เพื่ออำนวยความสะดวกก็เป็นเพียงการมองด้านเดียวทางด้านประโยชน์ใช้สอยในทางบวกเท่านั้น ยังมีกลุ่มบุคคลอีกจำนวนหนึ่งซึ่งอาศัยความรู้ความชำนาญทางด้านเทคโนโลยีที่ตนเองมีอยู่ก่อความเสียหายให้แก่บุคคลอื่นโดยผ่านทางเครือข่าย INTERNET นี้ การกระทำเช่นนี้ถือได้ว่าเป็นการประทุษร้ายต่อสังคมโดยผ่านเครือข่าย INTERNET ซึ่งจำเป็นต้องมีกระบวนการทั้งทางกฎหมายและกระบวนการทางสังคมเพื่อทำการปราบปรามและป้องกันการกระทำของเหล่าบรรดาบุคคลที่ได้ชื่อว่าเป็น “อาชญากรคอมพิวเตอร์”

ดังนั้นเพื่อให้มีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมที่จะรับมือกับปัญหาทางด้านอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร่วมกับกองทุนศาสตราจารย์ คณิง ภาไชย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และชมรม WEBMASTER จึงได้ร่วมมือกันจัดงานเสวนาทางวิชาการเรื่อง “การประทุษร้ายต่อสังคมบนเน็ต” ขึ้น ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ ณ ห้อง แอลที ๑ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยมีวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิร่วมเสวนา ดังนี้

๑. ศาสตราจารย์คณิง ภาไชย ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายเกี่ยวกับลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ของ NECTEC
๒. อาจารย์ดิเรก เจริญผล ที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
๓. อาจารย์ ดร.วิสูตร ตูยานนท์ อาจารย์ภาควิชากฎหมายระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
๔. รศ.ณรงค์ ใจหาญ อาจารย์ประจำภาควิชากฎหมายอาญาและอาญาวิทยา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๕. รศ.ดร.พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร อาจารย์ประจำภาควิชากฎหมายกฎหมายระหว่างประเทศ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และอนุกรรมการร่างกฎหมายเกี่ยวกับอาชญากรรมคอมพิวเตอร์
๖. นายสมบัติ บุญงามอนงค์ นักพัฒนาชุมชน และเป็น WEBMASTER WWW.BANNOK.COM เป็นผู้ดำเนินการเสวนา

และมีผู้ร่วมเสวนาจำนวนมากซึ่งสามารถจำแนกได้เป็นหลายกลุ่มสาขาอาชีพ อาทิ นักกฎหมายในภาคธุรกิจ ศาสนิกชน อัยการ นักปฏิบัติการเพื่อสิทธิมนุษยชน ผู้สื่อข่าวWEBMASTER ต่าง ๆ อาจารย์ นักศึกษา เจ้าหน้าที่ของกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม และประชาชนทั่วไป เป็นต้น

ในการเสวนา วิทยากร และผู้เข้าร่วมเสวนาได้ให้ข้อคิดเห็นและปัญหาการประทุษร้ายต่อสังคมบน INTERNET ตลอดจนนำเสนอแนวทางในการแก้ไข โดยสรุปได้ดังต่อไปนี้

รูปแบบการประทุษร้ายต่อสังคมบน INTERNET

บทความการประทุษร้ายต่อสังคมบนเน็ต

วันที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๓

รูปแบบของการกระทำผิดซึ่งเป็นการประทุษร้ายต่อสังคมโดยมีการกระทำบน INTERNET นั้นมีหลายรูปแบบ เช่น

๑. **แอบถ่าย** คือการตั้งกล้องถ่ายภาพเพื่อแอบถ่ายภาพคนที่เข้าห้องน้ำแล้วมีการนำภาพเหล่านั้นไปเผยแพร่บน INTERNET

๒. **การใส่ความ** เป็นการใส่ความบุคคลอื่น โดยอาจจะกระทำการผ่านกระดานข่าว (webboard) หรืออาจจะเป็นกรณีของการใส่ความเพื่อทำลายคู่ต่อสู้ในทางการเมืองก็ได้ เช่น มีการตั้งกลุ่ม CHAT¹ กันขึ้นเพื่อเป็นการสร้างกระแสโดยใช้ข้อความที่เป็นการใส่ความอีกฝ่ายหนึ่งให้เสียหาย

๓. **การขายบริการทางเพศผ่าน WEB²** โดยใช้ INTERNET เป็นแหล่งโฆษณา และมีการตั้งราคากัน โดยอาจจะมียานหน้าเป็นตัวแทนติดต่อ ซึ่งการขายบริการทางเพศของนักศึกษาในจำนวนมาก นอกจากนั้นแล้ว ในปัจจุบันมีการติดต่อการขายบริการทางเพศโดยติดต่อกันผ่านทางจอภาพ หมายถึงผ่านทางกล้องถ่ายรูปที่ต่อเชื่อมกับ INTERNET ซึ่งตรงนี้จะให้ภาพที่เป็น REALTIME สามารถติดต่อกันได้ทันทีและจะไม่มีการทิ้งร่องรอยการติดต่อได้เลย

๔. **การเจาะระบบ (HACKING)** หมายถึงการเข้าไปในเครือข่ายคอมพิวเตอร์โดยไม่ได้รับอนุญาต (Unauthorized Access) และเมื่อเข้าไปแล้วก็ทำการสำรวจ ทั้งข้อความ เปิดโปรแกรม ลบ แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือขโมยข้อมูล

๕. **การลัก DOMAIN NAME³ หรือ การขโมย WEBSITE** การลัก Domain name⁴ หรือ WEBSITE สามารถทำได้โดยการเข้าไปเปลี่ยนข้อมูลในระบบข้อมูลของ internic⁵ ว่าเป็นชื่อของตนเอง หรือ ให้ระบบข้อมูลมันชี้ไปที่ Server ตัวอื่น ทำให้คนอื่น ไม่สามารถเข้าไป Web ที่เจ้าของที่แท้จริงเป็นคนจดทะเบียนไว้ได้

๖. **WEBSITE ภาพลามกอนาจาร** เป็นการเผยแพร่ภาพลามกอนาจารหรือข้อความต้องห้ามบนเครือข่าย INTERNET ซึ่งนอกจากจะมีบริการขายภาพลามกอนาจารแก่ผู้ที่ต้องการซื้อแล้วบางครั้งมีการส่งภาพลามกอนาจารของตนเองผ่านทาง INTERNET ไปให้บุคคลอื่นๆ ดูบนเครือข่าย INTERNET

๗. **การลักใช้เลขบัตรเครดิตของผู้อื่น** เพื่อนำไปซื้อสินค้าต่างๆ โดยใช้เลขบัตรเครดิตของผู้อื่นที่ตนเองใช้เทคนิคทางคอมพิวเตอร์ขโมยเลขบัตรเครดิตของผู้อื่นมา

¹ CHAT หมายถึง การพูดคุยกันผ่านทางคอมพิวเตอร์ซึ่งผู้ทำการสนทนาสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ทันที

² ในที่เสวนามีผู้เสนอข้อมูลว่ามี WEBSITE ที่เกี่ยวข้องกับการค้าบริการทางเพศอยู่ ๒ WEBSITE ซึ่งเปิดให้บริการมาแล้วประมาณ ๒ ปี เป็น WEBSITE ที่ให้บริการทางเพศอย่างชัดเจนบน INTERNET มีการกำหนดราคา และเลขหมายโทรศัพท์ โดยบาง WEBSITE ก็จะมีการกำหนดอายุของผู้ขายบริการทางเพศด้วย

³ ซึ่งการจะมี Domain name ต้องไปจดทะเบียน ตัวอย่างเช่น .com .net .org โดยต้องจดกับทางหน่วยงาน ที่เรียกว่า "internic" ซึ่งผู้ที่ต้องการจดทะเบียนดังกล่าวต้องเสียค่าใช้จ่าย และหลังจากนั้นก็จะเป็นเจ้าของชื่อ Domain name นั้น , สมบัติ บุญงาม องค์กร , WEBMASTER www.bannok.com

⁴ มีผู้นำเสนอแนวทางการคุ้มครองทางกฎหมายของ Domain name ไว้ โปรดดู ไพบุลย์อมรบุญญเกียรติ "การคุ้มครองทางกฎหมายของโดเมนเนม (Domain Name) บนอินเทอร์เน็ต",วารสารนิติศาสตร์ ปีที่ ๒๙ ฉบับที่ ๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๔๒, หน้า ๑๖-๔๔

๘. ขโมย ACCOUNT โดยผู้ที่ต้องการใช้ account ฟรี (ลูกค้า) ก็จะเข้าไปใน WEBSITE ที่รับจ้างเจาะเข้าไปในระบบของ ISP (INTERNET Service Provider) เพื่อที่จะเข้าไปเอา account ออกมาจำหน่าย เมื่อลูกค้าที่ต้องการใช้ account โอนเงินเข้าทางธนาคารแล้วก็จะส่ง account ไปที่ได้มาให้ แก่ลูกค้า

๘. การพนันบน INTERNET เช่น การพนันบอล

๙. CHAT เช่น IRC⁵ หรือ PIRCH⁶ ซึ่งมีการใช้คำหยาบคาย โดยเฉพาะ pirch นั้นห้อง (chatroom) แต่ละห้องมีการตั้งชื่อโดยใช้คำที่ไม่เหมาะสมอย่างมาก

๑๐. การส่งไวรัสเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ของบุคคลอื่น คือการใส่โปรแกรมที่มีความสามารถในการแก้ไข ดัดแปลงโปรแกรมอื่น เพื่อที่จะทำให้โปรแกรมนั้น ๆ สามารถเป็นที่อยู่ของมันได้ และสามารถทำให้มันทำงานได้ต่อไปเรื่อย ๆ เมื่อมีการเรียกใช้โปรแกรมที่ติดเชื้อไวรัส ตัวอย่างของไวรัสคอมพิวเตอร์ เช่น Lovebug ,Worm ,Trojan Horse เป็นต้น

๑๑. การล่อลวงโดยใช้ INTERNET เป็นสื่อ โดยอาศัยการ CHAT เพื่อความมุ่งหมายในทางที่มิชอบ เช่น ลวงไปกระทำชำเรา นอกจากนั้นยังรวมถึงการฉ้อโกงโดยอาศัย INTERNET เป็นสื่อกลางอีกด้วย

๑๒. การชวนเชื่อประชาชนให้ทำสิ่งที่ผิดศีลธรรมและผิดกฎหมาย เช่น การชวนให้ร่วมเพศกับสัตว์โดยให้เหตุผลว่าเป็นสิ่งที่ดี⁸

ปัญหาทางกฎหมาย

ปัญหาที่เกิดขึ้นสืบเนื่องจากการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศก็คือ การบัญญัติกฎหมายในฐานะที่เป็นกระบวนการการแก้ปัญหาของสังคมประการหนึ่ง ซึ่งการบัญญัติกฎหมายเพื่อแก้ปัญหาใด ๆ ก็ตามมักเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายหลังการก่อตัวขึ้นของปัญหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาทางด้านเทคโนโลยีซึ่งเป็นปัญหาที่ซับซ้อน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นปัญหาทางด้านเทคนิค

ในปัจจุบันพบว่าสังคมของผู้ใช้ INTERNET นั้นนับวันยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น และในขณะนี้กฎหมายที่เกี่ยวข้องและมีผลใช้บังคับกับปัญหาอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์โดยเฉพาะนั้นยังไม่มี แต่ถึงกระนั้นก็ดี ไม่ใช่ที่เราจะไม่มีกฎหมายที่ใช้บังคับกับปัญหาเหล่านี้ได้ เพราะในความเป็นจริงแล้วเรามีกฎหมายที่สามารถใช้บังคับแก่กรณีดังกล่าวได้ เช่น กฎหมายอาญา กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ เรามีกฎหมายที่รองรับปัญหาเหล่านี้ได้อยู่แล้ว แต่ปัญหาที่ตามมาก็คือ กฎหมายเหล่านั้นเพียงพอหรือไม่ เพราะกฎหมายเหล่านั้นเป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นในสมัยที่เทคโนโลยียังไม่มีความเจริญก้าวหน้าเทียบเท่าปัจจุบันนี้

จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่เราต้องมาทำการศึกษาว่าปัญหาการก่ออาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ที่เกิดขึ้นนั้นกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้เพียงพอที่จะรองรับปัญหาต่างๆ เหล่านี้ได้หรือไม่

⁵ เป็นรูปแบบหนึ่งของการ CHAT

⁶ เป็นรูปแบบหนึ่งของการ CHAT ซึ่งจะแบ่งออกเป็นห้องๆสนทนา โดยผู้ทำการสนทนาจะมีหลายคนใน ๑ ห้องและสามารถสนทนาโต้ตอบกันได้ทันที

⁷ ทวีศักดิ์ กอนันตกุล,เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง “กฎหมายอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ : แนวทางในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมยุคไอที” วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๑ ณ ห้องราชเทวี ๒ โรงแรมเอเชีย

⁸ “โดยอาจถือว่าการมอมเมาประชาชนให้ละเมิดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน และละเมิดต่อบทบัญญัติกฎหมาย” โดย รศ.ดร.พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร

๑. กฎหมายสารบัญญัติ

๙. การกระทำประเภทต่างๆที่เกิดขึ้นเป็นความผิดหรือไม่

ปัญหาที่เกิดขึ้นคือรูปแบบของการประทุษร้ายที่เกิดขึ้นนั้นกฎหมายอาญาที่มีผลในปัจจุบันมีผลครอบคลุมถึงหรือไม่ ยกตัวอย่างเช่น

๙. ปัญหาเรื่องการแพร่ไวรัสเข้าเครือข่ายระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นนั้น เป็นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์หรือไม่

๑๐. ปัญหาเรื่องการเจาะระบบเพื่อเข้าไปขโมยข้อมูล พี. ซี. จากเครื่องคอมพิวเตอร์ ถือเป็นการลักทรัพย์หรือไม่

๑๑. การติดต่อภาพลามกอนาจารถือเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทหรือไม่

๑๒. การพนันขั้นต่อบนเครือข่าย INTERNET เป็นความผิดหรือไม่ เป็นต้น

ปัญหาต่างๆเหล่านี้เป็นสิ่งต้องนำพิจารณา กล่าวคือ เมื่อเป็นกรณีที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดและจะอาศัยการตีความอย่างกว้างหรือโดยการเทียบเคียงเพื่อให้บทบัญญัติครอบคลุมถึงการกระทำต่างๆเหล่านั้นก็ไม่ได้ เพราะจะเป็นการขัดกับหลักการตีความกฎหมายอาญา ดังนั้นสิ่งที่ปัญหาที่ควรนำมาพิจารณาคือ

ปัญหาแรกก็คือ ในกระบวนการสร้างกฎหมายขึ้นมาเพื่อรองรับกับปัญหาการก่ออาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา^๑ หรือ ร่างเป็นกฎหมายฉบับใหม่ขึ้นมา ซึ่งคำตอบในเรื่องนี้นั้นมีผู้เสนอว่าควรจะเป็นกฎหมายฉบับใหม่เพราะว่าการแก้ไขกฎหมายเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทนั้นเป็นเรื่องยาก และเรื่องใหญ่ ซึ่งต้องอาศัยระยะเวลานานและยุ่งยาก จึงไม่เหมาะสมกับความต้องการของสังคมซึ่งจำเป็นต้องมีกฎหมายออกมาใช้บังคับแก่กรณีให้ทันต่อเหตุการณ์ให้เร็วที่สุด

ปัญหาประการที่สองคือ ในกระบวนการบัญญัติฐานความผิดเพื่อใช้กับอาชญากรรมคอมพิวเตอร์นั้นเพื่อเป็นการบัญญัติในลักษณะเสริมประมวลกฎหมายอาญาที่มีอยู่แล้วนั้น ควรเพิ่มเป็นเหตุเพิ่มโทษในการกระทำผิดทางอาญานั้นถ้ากระทำผิดโดยใช้คอมพิวเตอร์ โดยถือเป็น "เหตุจรรยา" ซึ่งเป็นผลให้ต้องเพิ่มอัตราโทษขึ้นด้วยหากกระทำผิดโดยอาศัยเครื่องคอมพิวเตอร์ เช่น การหมิ่นประมาทโดยใช้ INTERNET ก็ไปเพิ่มในมาตรา ๓๒๖ (๒) เป็นว่าหากกระทำการหมิ่นประมาทโดยใช้ INTERNET ให้ระวางโทษหนักขึ้น เป็นต้น

ปัญหาประการที่สามคือ จำเป็นหรือไม่ที่ต้องสร้าง พระราชบัญญัติห้ามเป็นพิษขึ้นมาสำหรับการมีอินเทอร์เน็ตไว้ในครอบครอง (เปรียบเทียบกับ พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ พ.ศ. ๒๔๙๐ เช่น บอกว่าผู้ใดมีปืนไว้ในครอบครองต้องนำไปขึ้นทะเบียน) ซึ่งในการพิจารณาเรื่องนี้เราคงต้องดูเจตนารมณ์ในการบัญญัติกฎหมายนั้น กล่าวคืออาวุธปืนเป็นสิ่งที่อันตรายในตัวเอง (โดยไม่มีประโยชน์ในการดำรงชีพ) ดังนั้นรัฐจำเป็นต้องมีกฎหมายขึ้นมาเพื่อควบคุม ในขณะที่ INTERNET นั้นโดยตัวมันเองไม่ใช่เป็นสิ่งที่ชั่วร้าย แต่ขึ้นอยู่กับเจตนาในการนำไปใช้ของผู้ใช้ ซึ่งถ้าหากไม่พิจารณาถึงเรื่องเจตนาในการนำไปใช้แต่มองเพียงแค่ว่า INTERNET เป็นสิ่งชั่วร้ายผู้ใดมีไว้ในครอบครองต้องไปขออนุญาตนั้นดูแล้วเป็นการไม่ชอบด้วยเหตุผลนัก จึงสามารถสรุปได้ในเบื้องต้นว่าไม่จำเป็นต้องมีการออกกฎหมายในลักษณะเป็นการหวงห้ามการมี INTERNET ไว้ในครอบครองต้องไปขออนุญาต

^๑ เช่น ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ คือนอกจากจะให้หมายความถึงทรัพย์แล้ว ยังหมายรวมถึงข้อมูลอีกด้วย โดยเพิ่มเติมเข้าไปในกฎหมายที่มีอยู่แล้ว ซึ่งเป็นแนวทางที่มีอยู่ในกฎหมาย

ปัญหาประการสุดท้าย หากจำเป็นต้องมีการตราพระราชบัญญัติขึ้นมาทั้งฉบับเลย ปัญหาคือกฎหมายฉบับนี้ควรมีทั้งกฎหมายที่บัญญัติฐานความผิด และกำหนดวิธีพิจารณาความร่วมกันในฉบับเดียวกันหรือไม่ เพื่อให้ง่ายต่อผู้ปฏิบัติในการบังคับใช้

ข. เป็นความผิดที่สามารถลงโทษในราชอาณาจักรไทยได้หรือไม่

ในเรื่องของเขตอำนาจในการดำเนินการตามกฎหมายนั้นเป็นการใช้หลักเขตอำนาจเหนือของรัฐ (Jurisdiction of State) ทั้งในการพิจารณาคดี และในการลงโทษผู้กระทำความผิดโดยที่การกระทำผิดทางอาญาบนเครือข่าย INTERNET นั้นเป็นลักษณะที่เป็นความไร้เขตแดนทางภูมิศาสตร์ (Cyberspace) หรือที่เรียกว่า Cybercrime และความสามารถในการก่ออาชญากรรมแบบนี้เกิดขึ้นได้รวดเร็วมาก กล่าวคือ ในช่วง ๑ วินาทีสามารถกระทำความผิดได้จำนวนมาก ซึ่งหากพิจารณาตามประมวลกฎหมายอาญาของประเทศไทยแล้วจะพบว่า กฎหมายบัญญัติให้ศาลไทยมีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีดังนี้

1. โดยอาศัยหลักเขตอำนาจเหนือตามหลักดินแดน ในมาตรา ๔ มาตรา ๕ และมาตรา ๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญา
 2. โดยอาศัยหลักเขตอำนาจเหนือตามหลักบุคคล ในมาตรา ๘ และมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายอาญา
 3. โดยอาศัยหลักเขตอำนาจเหนือตามหลักป้องกัน ในมาตรา ๗(๑) และ(๒) แห่งประมวลกฎหมายอาญา
 4. โดยอาศัยหลักเขตอำนาจเหนือตามหลักสากล ในมาตรา ๗(๓) แห่งประมวลกฎหมายอาญา
- จะพบว่าเป็นกรณีที่ศาลไทยมีเขตอำนาจเหนือในทางคดีอาญาเมื่อมีข้อเท็จจริงใดข้อเท็จจริงหนึ่ง ที่เข้าเงื่อนไขหรือองค์ประกอบทางกฎหมายดังกล่าว โดยเฉพาะกรณีของเมื่อมีการกระทำความผิดซึ่งมีการกระทำอยู่นอกราชอาณาจักรไทย แต่ผลเกิดขึ้นในราชอาณาจักรไทยไม่ว่าจะโดยประสงค์ต่อผลหรือโดยเล็งเห็นผลก็ตาม ให้ถือว่าความผิดนั้นเป็นความผิดที่ได้กระทำในราชอาณาจักรไทย ผลก็คือศาลไทยมีเขตอำนาจเหนือในการพิจารณาคดีอาญานั้น โดยผลของมาตรา ๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

สำหรับปัญหาเรื่องการเผยแพร่ภาพลามกอนาจารทาง INTERNET ซึ่งเป็นการจัดทำในต่างประเทศ¹⁰ แต่ภาพดังกล่าวมีลักษณะเป็นภาพลามกซึ่งผิดต่อกฎหมายไทย มีปัญหาว่าคนที่ผู้ใช้บริการได้เข้าไปเปิดดู WEBSITE ดังกล่าว หรือมีการให้บริการแก่สมาชิกเพื่อเข้าไปดู WEBSITE ดังกล่าวในประเทศไทย ศาลไทยจะมีอำนาจดำเนินคดีหรือไม่ ซึ่งในกรณีมีประเด็นว่าจะอยู่ในขอบเขตของหลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕ และมาตรา ๘ หรือไม่¹¹ แต่ในประมวลกฎหมายอาญาก็มิได้กำหนดให้ความผิดฐานหมิ่นประมาท และฐานเผยแพร่ภาพลามกอนาจารเป็นความผิดที่สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดนอกราชอาณาจักรมาลงโทษได้ในราชอาณาจักร แนวทางการวินิจฉัยเรื่องนี้ ที่เสวนาเสนอว่า เมื่อพิจารณาถึงเจตนาของผู้กระทำผิดที่ทำการเผยแพร่ภาพลามกอนาจาร ซึ่งต้องการขายภาพลามกอนาจารเหล่านั้นโดยให้ผู้ซื้อ download โดยมีการจ่ายเงินให้แก่เจ้าของ WEBSITE ซึ่งส่วนหนึ่งในองค์ประกอบของความผิดฐานนี้มีการขาย และมีผู้ซื้อซึ่งอยู่ใน

¹⁰ นอกจากนั้นแล้ว จากการเสวนาพบว่า บาง WEBSITE ที่เป็นภาพลามกอนาจารที่ใช้ SERVER ของต่างประเทศ แต่ในเนื้อหาของภาพลามกและเบอร์ติดต่อบุคคลในภาพ(เพื่อขายบริการทางเพศ)กลับเป็นคนไทย

¹¹ ข้อสังเกตของผู้เข้าร่วมเสวนา

ประเทศไทย ดังนั้น จึงถือว่าการกระทำส่วนใดส่วนหนึ่งเกิดในประเทศไทย จึงเข้ากรณีตามมาตรา ๕ ศาลไทยมีอำนาจลงโทษผู้ขายได้ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๘๗

อย่างไรก็ตามสำหรับกรณีนี้เราคงจะต้องพิจารณาถึงเรื่องการใช้บริการ INTERNET เข้าไปใน WEBSITE เองเพื่อดูภาพลามกที่จัดทำโดย SERVER ของต่างประเทศและเมื่อ SERVER อยู่ในต่างประเทศจึงต้องมีการนำเข้ามาในประเทศไทยผ่านทาง ISP (Internet Service Provider) และทางองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ดังนั้นจึงเป็นกรณีที่ต้องมาพิจารณาถึงความผิดของ ISP และทางองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ในฐานะของผู้นำเข้าสิ่งลามกอนาจารซึ่งเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา เนื่องจากการยากที่ องค์การโทรศัพท์ หรือ ISP จะทราบว่ามีผู้ใดใช้บริการใน WEBSITE ลามกหรือไม่

และสำหรับกรณีของการติดต่อภาพ และการแพร่ภาพติดต่อของบุคคลที่กระทำความผิดขึ้นในลักษณะ ลามกอนาจาร หรือการหมิ่นประมาทผ่านทางเครือข่าย INTERNET นั้น เมื่อความผิดฐานนี้องค์ประกอบของความผิดส่วนหนึ่งคือ ใส่ความต่อบุคคลที่สามเมื่อบุคคลที่สามอยู่ในประเทศไทยจึงถือได้ว่าความผิดนั้นส่วนใด ส่วนหนึ่งเกิดขึ้นในประเทศไทย จึงเป็นความผิดที่สามารถลงโทษในราชอาณาจักรไทยได้

ดังนั้นเราจึงสามารถสรุปได้ว่า ขณะนี้เรามีกฎหมายที่ใช้บังคับแก่กรณีเรื่องเขตอำนาจศาลได้โดยอาศัยอำนาจแห่งบทบัญญัติประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๔,๕,๖,๗,๘ และ ๙ ทำให้ศาลไทยมีเขตอำนาจเหนือในการพิจารณาคดีอาญาถึงแม้ผู้กระทำความผิดซึ่งเป็นเจ้าของ server จะอยู่ต่างประเทศก็ตาม

ค. ใครเป็นผู้กระทำความผิด

ในฐานะความผิดแต่ละฐานตามประมวลกฎหมายอาญานั้น จะต้องเป็นผู้กระทำความผิด ซึ่งในประมวลกฎหมายอาญาจะระบุว่า “ผู้ใด” และในความผิดที่กล่าวมาข้างต้น เช่น ความผิดฐานหมิ่นประมาท หรือการเผยแพร่ หรือการขายบริการทางเพศบน INTERNET หรือ การแพร่ไวรัสไปยังเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของผู้อื่น หรือ การลัก Domain name เป็นต้น เหล่านี้นอกจากผู้กระทำความผิดโดยตรงซึ่งต้องมีความรับผิดชอบตามกฎหมายแล้ว บุคคลต่างๆ เหล่านี้อาจต้องมีความรับผิดชอบด้วย กล่าวคือ

1. เจ้าของ WEBSITE ซึ่งบางครั้งอาจมี server อยู่ต่างประเทศหรือในประเทศมีความรับผิดชอบหรือไม่ และในฐานะใด
2. WEBMASTER จะมีความรับผิดชอบหรือไม่ และในฐานะใด
3. ISP (Internet Service Provider) และองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยจะมีความรับผิดชอบในฐานะ ผู้นำเข้า WEBSITE ต่าง ๆ เหล่านี้หรือไม่

สำหรับเจ้าของ WEBSITE นั้น มีผู้เสนอว่าให้มีความรับผิดชอบในฐานะเสมือนกับเจ้าของสำนักพิมพ์ และในขณะเดียวกันให้ WEBMASTER มีความรับผิดชอบเสมือนกับบรรณาธิการ แต่อย่างไรก็ตามมีความเห็นแย้งว่าการที่จะให้ WEBMASTER มีความรับผิดชอบเสมือนกับเป็นบรรณาธิการหนังสือ นั้น กล่าวคือเมื่อมีการหมิ่นประมาทเกิดขึ้นจึงต้องให้บรรณาธิการรับผิดชอบ ซึ่งดูจะไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงและการปฏิบัติของนานาชาติ โดยเฉพาะในยุคของการสื่อสารไร้พรมแดน (Cyberspace) เพราะเหตุที่ว่า การติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็วมาก และเป็นการทั่วโลกจึงไม่มีผู้ใดจะสามารถเข้าไปควบคุมได้ทั้งหมด แต่เพื่อที่จะเป็นการแก้ปัญหาในเบื้องต้น จึงต้องมีมาตรการกล่าวคือ เมื่อผู้ใช้ INTERNET พบว่ามีการกระทำความผิดทางอาญาเกิดขึ้นบนเครือข่าย INTERNET และได้มีการแจ้งไปยัง WEBMASTER ให้ทำการลบ WEBSITE นั้นออกไป แต่ถ้า WEBMASTER ยังไม่มีการดำเนินการใด WEBMASTER ก็ควรมีความผิดตามกฎหมายด้วย

สำหรับกรณีของ ISP ซึ่งเป็นองค์กรธุรกิจผู้ให้บริการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต และองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยซึ่งเป็นผู้ให้เช่าช่องสัญญาณนั้น มีผู้เสนอว่าในฐานะที่เป็นผู้ให้บริการสื่อ INTERNET ก็ควรจะมีความผิดฐานเป็นผู้นำเข้าสื่อผิดกฎหมาย ซึ่งเป็นความผิดตามกฎหมายทั่วไป คือประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๘๗ และกฎหมายเฉพาะ เช่น พ.ร.บ.ปราบปรามการค้าให้แพร่หลายและการค้าวัตถุลามก พ.ศ. ๒๕๓๑ เป็นต้น¹² อย่างไรก็ตามมีผู้ตั้งข้อสงสัยกันว่าจำเป็นอย่างยิ่งหรือไม่ที่ ISP หรือองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยต้องรับผิดชอบหรือไม่ เพราะเมื่อเปรียบเทียบกับกรณีการนำเข้าโทรศัพท์โดยตั้งโจทย์ที่ว่า ISP หรือองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยเป็นผู้ให้เช่า และผู้ให้บริการ INTERNET เป็นผู้เช่าโทรศัพท์ นั้นผู้ให้เช่าไม่ต้องรับผิดชอบในการกระทำของผู้เช่า หรือผู้ใช้โทรศัพท์¹³

ง. ใช้กฎหมายใดในการพิจารณาคดี

เมื่อเป็นความผิดที่สามารถลงโทษในประเทศไทยได้แล้ว ปัญหาที่ตามมาก็คือ เมื่อจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพิจารณาคดีในประเทศไทย ปัญหาว่าจะใช้กฎหมายของประเทศใดในการพิจารณาคดีนั้น เมื่อพิจารณาจากกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคลแล้วจะพบว่า กฎหมายอาญาเป็นกฎหมายมหาชนซึ่งรัฐเจ้าของดินแดนประสงค์จะลงโทษผู้กระทำความผิดซึ่งอยู่ในราชอาณาจักร หรือลงโทษคนสัญชาติซึ่งกระทำความผิดในต่างประเทศ ดังนั้นเมื่อเป็นนิติสัมพันธ์ที่มีลักษณะระหว่างประเทศระหว่างเอกชน กับเอกชน ตามกฎหมายมหาชน จึงต้องให้กฎหมายมหาชนของรัฐคู่กรณี คือประมวลกฎหมายอาญาของไทย

๒. กฎหมายวิธีสบัญญัติ

๒.๑ ปัญหาเรื่องการแจ้งความ

เมื่อมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นกระบวนการแรกของการดำเนินคดี คือ การแจ้งความ ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ยอมรับแจ้งความ ด้วยสาเหตุที่ว่าข้อมูลหรือธุรกรรมที่ทำผ่านทางอินเทอร์เน็ตนั้นไม่รับแจ้งความ เพราะจะต้องให้หลักฐานที่เป็นของจริงและผ่านการประทับตรารับรองเท่านั้น¹⁴ ซึ่ง ณ จุดนี้ไม่ใช่ปัญหาทางข้อกฎหมาย แต่เป็นเรื่องการไม่มีพยานหลักฐาน และเป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนของพนักงานสอบสวน เพราะการแจ้งความนั้นสามารถกระทำด้วยวาจาก็ได้ ส่วนการหาหลักฐานเป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวน¹⁵

๒.๒ การสืบสวน-สอบสวน

๙. การค้นหาตัวผู้กระทำความผิด

ในระบบ INTERNET ซึ่งเป็นระบบ cyberspace นั้นเป็นระบบที่เป็นการเชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์หลาย ๆ เครือข่ายทั่วโลกซึ่งเชื่อมโยงถึงกันและกันแบบไร้พรมแดน ดังนั้นการติดต่อสื่อสารจึงไม่จำเป็นต้องเห็นหน้ากัน และด้วยเหตุนี้เองจึงไม่สามารถที่จะระบุได้อย่างชัดเจนว่าผู้กระทำความผิดนั้นเป็นใคร และอยู่

¹² แต่อย่างไรก็ตามในกฎหมายต่างๆเหล่านั้นไม่ได้มีการระบุถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งหากจะต้องมีการตีความเพื่อให้ครอบคลุมถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วยย่อมเป็นการตีความอย่างกว้างเป็นการขัดต่อหลักการตีความกฎหมายอาญา ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องมีการบัญญัติกฎหมายขึ้นมาใหม่เพื่อครอบคลุมถึงการกระทำในลักษณะนี้

¹³ ซึ่งในเรื่องนี้มีกรณีตัวอย่างที่เกิดขึ้นคือ ในเงินว่าเคยมีข่าวว่าผู้ว่าการองค์การโทรศัพท์ถูกศาลพิพากษาจำคุกเพราะต้องรับผิดชอบที่บริษัทหนึ่งได้มีคนใช้บริการเสียงที่สามกในทางเพศมากกว่า ๓ ปี โดยศาลให้เหตุผลว่าผู้ว่าการองค์การโทรศัพท์จะอ้างว่าไม่รู้เรื่องไม่ได้ในฐานะที่เป็นผู้บริหาร และการบริการก็เกิดขึ้นในความรับผิดชอบของตน

¹⁴ “ผมฤกษ์โมยเว็บไซต์” ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒๒๑ วันที่ ๑๒ ตุลาคม-๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๑

¹⁵ ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมจาก รศ.ณรงค์ ใจหาญ

ที่ไหน เพราะผู้กระทำผิดสามารถกระทำความผิดได้อย่างรวดเร็วโดยอาศัยเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และสามารถกระทำได้ในทุกสถานที่ไม่ว่าที่ใดก็ตาม นอกจากนั้นแล้วจากการที่ระบบนี้เป็นระบบที่เชื่อมโยงเครือข่ายไปทั่วโลก จึงเป็นการยากที่จะสืบเสาะหาผู้กระทำความผิดว่าอยู่ที่ใดของมุมโลกได้ นอกเสียจากว่าจะเป็น WEBSITE ที่เป็นการขายภาพลามกอนาจาร หรือเป็น WEBSITE ที่เป็นการกระทำความผิดนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง WEBSITE ที่มี code ชนิดพิเศษ ซึ่งจะทำให้การติดตามตัวผู้กระทำความผิดสามารถเป็นไปได้โดยไม่ลำบากนัก ยิ่งในปัจจุบันพบว่ามีการใช้กล้องถ่ายภาพติดที่เชื่อมต่อกับ INTERNET ซึ่งตรงนี้จะทำให้เป็นภาพที่เป็น Real-time ซึ่งตรงนี้จะจับตัวไม่ได้แม้กระทั่งผู้กระทำความผิด ถ้าหากว่าเขาดำเนินการผ่านร้าน INTERNET Café ซึ่งจะไม่ทิ้งหลักฐานใด ๆ ไว้เลย เพราะว่าไม่มีการบันทึกอะไรไว้เลย

ดังนั้นการสืบสวน-สอบสวนของเจ้าพนักงานตำรวจจำเป็นต้องอาศัยการติดตามอย่างละเอียดและต่อเนื่อง ซึ่งก็จะทำให้สามารถทราบข้อมูลแต่เพียงว่า สถานที่รับและส่งข้อมูลอยู่ที่ใด ส่วนการพิสูจน์ทราบตัวบุคคลผู้ส่งและรับข้อมูลที่แน่นอนเป็นเรื่องที่ยาก เว้นแต่เจ้าพนักงานตำรวจจะพบเห็นการกระทำผิดซึ่งหน้า หรือเฝ้าติดตามอย่างใกล้ชิด ซึ่งโอกาสจับกุมก็ยังมีย่อยมาก เพราะการกระทำผิดในลักษณะดังกล่าวมักจะกระทำในสถานที่ปกปิดมิดชิด เจ้าพนักงานตำรวจจึงจำเป็นต้องมีหมายค้นในการเข้าไปตรวจสอบการกระทำผิด ซึ่งกระบวนการในการขอหมายค้นจากศาลต้องอาศัยระยะเวลาพอสมควร¹⁶ ซึ่งเป็นเวลาที่มากพอที่ผู้กระทำความผิดจะลบข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิดของผู้กระทำความผิด¹⁷

ณ จุดนี้การแก้ปัญหาคงต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ทางด้านเทคนิค เพราะในการใช้ INTERNET จะมีการทิ้งร่องรอยไว้ ได้มีผู้เสนอให้จัดรูปแบบการใช้ INTERNET เสมือนการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เมื่อมีการโทรเข้าในเครื่องแล้วจะมีการทิ้งร่องรอยเบอร์โทรศัพท์ที่โทรเข้ามาไว้ในตัวเครื่องตรงนี้จะนำไปใช้กับการณีการเข้าไปใน WEBSITE ต่าง ๆ ที่ต้องมีการทิ้งร่องรอยไว้ นอกจากนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือของเจ้าของ INTERNET Café ซึ่งเมื่อมีผู้มาใช้บริการเขาเครื่องก็ต้องมีการบันทึก ID Card ของผู้มาใช้เครื่องเอาไว้¹⁸

ในการแก้ปัญหาเรื่องนี้ได้มีความพยายามอย่างมากในการแก้ปัญหา เช่น

๑. ทางยุโรปเองก็มีความพยายามในการแก้ปัญหาเรื่องนี้ กล่าวคือมีการตั้ง Virtual Court คือศาลที่จะใช้พิจารณาคดีบน INTERNET กระบวนการการพิจารณาคดีทั้งหมดอยู่ในระบบ INTERNET ทั้งสิ้น แต่ยังไม่ประสบความสำเร็จ

1. ในบางประเทศมีการตั้ง NGO (Non-Government Organization) บน INTERNET เช่น Solo net หรือ Robinhood net ที่มีการไล่ล่าและนำตัวผู้กระทำความผิดในการล่อลวงเด็กหญิงไปข่มขืนโดยอาศัย INTERNET เป็นเครื่องมือในการล่อลวงออกมาลงโทษได้เป็นผลสำเร็จ

¹⁶ และหากมีการแก้ไขกฎหมายเพื่อให้สามารถทำการตรวจค้นและทำการยึดได้โดยไม่คำนึงว่าผู้กระทำความผิดเป็นใคร จะมีความมั่นใจในการที่จะให้รัฐเข้ามาตรวจสอบร่องรอยจากเครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้ต้องสงสัยได้มากนักน้อยเพียงใด เพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องไปถึงรัฐ และการเมือง, ข้อสังเกตเพิ่มเติม จาก ผู้เข้าร่วมเสวนา

¹⁷ ดร.พิรุณ พันธ์ทวี ศรีดา ตันตะอริพานิช สุจินดา สุขุม "ทำอย่างไรได้บ้างกับปัญหา ภาพลามกและการล่อลวงบนอินเทอร์เน็ต พิมพ์ครั้งที่ ๑ ,บริษัท ธนาเพลส แอนด์ กราฟฟิค จำกัด, หน้า ๒๔

¹⁸ มีผู้แย้งว่าการกระทำดังกล่าวนี้จะทำให้มีผู้มาใช้บริการ INTERNET café น้อยลง ซึ่งคงต้องพิจารณาและชั่งน้ำหนักความสำคัญของความสงบสุขของสังคมส่วนใหญ่นับกับผลประโยชน์ของร้าน INTERNET café นั่นคือที่มาของการร่างกฎหมาย คือจะทำอย่างไรที่จะให้แต่ละฝ่ายในสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นสุข

2. อาศัยความร่วมมือของบรรดา WEBMASTER ของแต่ละ WEBSITE กล่าวคือเมื่อมีการส่งข้อความไปโจมตีใครคนหนึ่งแล้วการเกิดการฟ้องร้องดำเนินคดีขึ้นมา ISP ต้องให้ความร่วมมือ โดย WEBMASTER สามารถเขียนข้อความให้ทำการเก็บ e-mail address รวมถึงวันที่และเวลาที่คนนั้น Access เข้ามาได้ ทุกรายการสามารถเก็บและนำมาเรียกดูได้ว่าข้อความเหล่านั้นจะกระทบต่อใครหรือไม่ WEBMASTER สามารถรู้ได้ว่าใครเป็นผู้ส่งข้อความนั้น ๆ เข้ามา และทาง ISP ก็สามารถตรวจสอบข้อมูลได้ว่า e-mail address ที่ให้ไปนั้นส่งมาจากหมายเลขโทรศัพท์ใด ก็สามารถที่จะค้นหาตัวผู้กระทำความผิดได้ เป็นต้น
3. อาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการค้นหาตัวผู้กระทำความผิด ซึ่งส่วนใหญ่แล้วผู้กระทำความผิดมักเป็นผู้ที่อยู่ในต่างประเทศ จึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือในทางระหว่างประเทศ¹⁹

ค. การรวบรวมพยานหลักฐาน

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าระบบ INTERNET เป็นระบบการติดต่อแบบไร้พรมแดน การติดต่อสื่อสารเป็นไปได้อย่างรวดเร็วและทั่วโลก ดังนั้นการกระทำผิดที่เกิดขึ้นจึงสามารถเกิดขึ้นได้ทุกสถานที่ และทุกเวลานอกจากนั้นยังเป็น technology ที่มีความรวดเร็วมาก เพราะในช่วงระยะเวลาเพียง ๑ วินาที ก็อาจเกิดการกระทำความผิดได้มากมาย และทั่วโลก และหลักกฎหมายที่เราใช้ในการรวบรวมพยานหลักฐาน คือ ต้องแสดงหลักฐานอันนำไปสู่ร่องรอยของการกระทำความผิดจึงจะนำมาเป็นพยานหลักฐานได้ในการสืบสวน-สอบสวนและดำเนินคดีได้ แต่ในกรณีนี้เป็นเรื่องที่ยากต่อการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อดำเนินการตามกระบวนการดังกล่าวได้ เพราะเนื่องจากตัวเทคโนโลยีเอง และประกอบกับความรู้ความสามารถของผู้กระทำความผิดซึ่งจะกระทำความผิดโดยไม่ทิ้งร่องรอยให้ปรากฏแก่สายตาคนทั่วไป แต่ว่าไม่ว่าจะมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างไรก็ตามการกระทำต่างๆก็จะมีร่องรอย ซึ่งต้องอาศัยตัว computer เองเป็นตัวตรวจจับและเป็นแหล่งของพยานหลักฐานชั้นต้น ซึ่งเป็นหน้าที่ของนักกฎหมายที่ต้องรวบรวมพยานหลักฐานโดยใช้ technology เพื่อนำเสนอต่อศาลในการพิจารณาคดี ซึ่งคงต้องอาศัยความร่วมมือของนักเทคนิคคอมพิวเตอร์

นอกจากนั้นแล้วปัญหาที่สำคัญที่ตามมาก็คือ พยานหลักฐานที่ได้มานั้นหากเป็นเพียงข้อมูลในระบบ digital เท่านั้น จะเป็นพยานหลักฐานที่สามารถรับฟังได้หรือไม่ หรือมีความน่าเชื่อถือว่าจะไม่มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อมูลดังกล่าวก่อนนำเสนอต่อศาล หมายความว่ากฎหมายในเรื่องพยานหลักฐานที่มีอยู่ในขณะนี้ยอมรับเรื่องพยานหลักฐานที่เป็นข้อมูล digital หรือไม่ เพียงใด ซึ่งหากคำตอบที่ได้คือ "ไม่มี" ก็คงต้องย้อนกลับมาพิจารณาในเรื่องของการแก้ไขบทบัญญัติแห่งกฎหมายให้สามารถแก้ไขปัญหาลำนี้ได้ทั้งในด้านการรับฟังและการป้องกันการเปลี่ยนแปลงข้อมูล²⁰

ง. การนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ

¹⁹ เช่น พ.ร.บ.ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ.๒๕๓๕ มาตรา ๙ การให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (1) ประเทศไทยอาจให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศผู้ร้องขอได้แม้ว่าไม่มีสนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาระหว่างกันแต่ประเทศผู้ร้องขอต้องแสดงว่าจะให้ความช่วยเหลือในทำนองเดียวกันเมื่อประเทศไทยร้องขอ
- (๒) การกระทำซึ่งเป็นมูลกรณีของความช่วยเหลือนั้นเป็นความผิดที่มีโทษฐานใดฐานหนึ่งตามกฎหมายไทย เว้นแต่เป็นกรณีที่ประเทศไทยกับประเทศผู้ร้องขอมีสนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาต่อกันและข้อความในสนธิสัญญาระบุไว้เป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ ความช่วยเหลือดังกล่าวต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

²⁰ ปัญหาในเรื่องนี้ กฎหมายต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ได้มีพัฒนาการของการบัญญัติกฎหมายให้รับฟังได้ในศาลโปรตุเกส Colin Tapper, *Computer Law*, fourth edition, London: Longman, ๑๙๘๙, pp: ๓๖๓-๔๐๙, โดย รศ.ณรงค์ ใจหาญ

ปัญหาประการต่อมา คือเมื่อรู้ตัวผู้กระทำความผิดแล้วและเป็นกรณีที่สามารถลงโทษในราชอาณาจักรได้ จะนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้อย่างไรก็เป็นปัญหาสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการจะนำตัวผู้กระทำความผิดซึ่งอยู่นอกราชอาณาจักรมาดำเนินคดีในราชอาณาจักรได้ต้องพิจารณาตามหลักการส่งผู้ร้ายข้ามแดน²¹ และหลักการเรื่องความร่วมมือในทางระหว่างประเทศในคดีอาญา²² ซึ่งหลักการที่สำคัญประการหนึ่งก็คือ การจะส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ต้องเป็นกรณีที่เป็นการกระทำความผิดของทั้ง ๒ ประเทศ (Double Criminality) คือต้องเป็นความผิดทั้งประเทศผู้ร้องขอ และประเทศที่ได้รับคำร้องขอ ซึ่งหากไม่เป็นไปตามหลักการดังกล่าวก็ไม่สามารถส่งตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษในราชอาณาจักรได้ เช่น กรณีของ WEBSITE ที่เกี่ยวกับภาพลามกอนาจารที่สหรัฐอเมริกาซึ่งสามารถทำได้ ถ้าทำไว้เผยแพร่แก่คนที่อายุเกิน ๑๘ ปี ไม่เป็นความผิดทางอาญา ปัญหาที่เกิดขึ้นคือในขณะที่เป็นสิ่งที่ชอบด้วยกฎหมายของสหรัฐอเมริกา แต่ตามกฎหมายไทยนั้นถือเป็นความผิดฐานเผยแพร่ภาพลามกอนาจารตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๗ และ พ.ร.บ.ปราบปรามการทำให้เผยแพร่และการค้าวัตถุลามก พ.ศ. ๒๕๗๑ มาตรา ๓ และมาตรา ๔ ดังนั้น หรือกรณีการพนันบน INTERNET ซึ่งตามกฎหมายสหรัฐอเมริกาในบางรัฐถือว่าเป็นสิ่งที่ชอบด้วยกฎหมาย แต่ตามกฎหมายไทยนั้นถือเป็นความผิด และถ้ามีการพนันบน INTERNET โดยบุคคลสัญชาติไทยเข้าไปทำการพนันกับเจ้าของ WEBSITE ที่อยู่ในสหรัฐอเมริกา ปัญหาจึงมีว่าเมื่อตามกฎหมายสหรัฐนั้นการพนันเป็นสิ่งที่ชอบด้วยกฎหมายแต่ตามกฎหมายไทยนั้นเป็นสิ่งผิดกฎหมาย เมื่อมีความแตกต่างกันในเรื่องบทกฎหมายคือ เป็นความผิดเฉพาะรัฐของผู้ร้องขอ แต่ไม่มีความผิดของรัฐที่ได้รับการร้องขอ จึงเป็นกรณีที่ไม่สามารถส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้

จึงต้องมีการแก้ปัญหาโดยต้องอาศัยความร่วมมือในทางระหว่างประเทศเพื่อที่จะสามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษในราชอาณาจักรไทยได้ โดยอาศัยสนธิสัญญาซึ่งมีความตกลงระหว่างประเทศ

๒.๓ การพิจารณาคดีและการรับฟังพยานหลักฐาน

ในปัจจุบันหลักเรื่องกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เรื่องการรับฟังพยานหลักฐานยังไม่มีกรอบรองรับเรื่องของการรับฟังพยานหลักฐานที่เป็นข้อมูล digital ที่อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์มากนัก²³ ซึ่งความผิดที่เกิดขึ้นจากมักเป็นการใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด หรือกระทำการต่อระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ดังนั้นพยานหลักฐานที่ใช้ในการพิจารณาคดี เพื่อใช้ในการชี้แจงน้ำหนักพยานหลักฐาน พยานหลักฐานต่างๆเหล่านี้

²¹ สนธิสัญญาระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหรัฐอเมริกาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๑. ความผิดที่จะถือว่าเป็นความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนเพื่อการดำเนินคดีหรือเพื่อบังคับตามคำพิพากษาของโทษหรือตามคำสั่งกักขังได้ ก็ต่อเมื่อความผิดนั้นลงโทษได้ตามกฎหมายของภาคีสัญญาทั้งสองฝ่าย โดยการจำคุกหรือการกักขังในรูปแบบอื่นเป็นระยะเวลามากกว่าหนึ่งปี หรือโดยการลงโทษที่หนักกว่าสำหรับการบังคับการลงโทษหรือกักขังตามคำสั่งในความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนดังกล่าว จะให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนกันได้ หากระยะเวลาของโทษหรือคำสั่งกักขังที่เหลือจะต้องรับโทษต่อมีระยะเวลาอย่างน้อย ๖ เดือน

²² พ.ร.บ.ความร่วมมือระหว่างประเทศในทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๙(๒) การกระทำซึ่งเป็นมูลกรณีของความช่วยเหลือนั้นเป็นความผิดที่มีโทษฐานใดฐานหนึ่งตามกฎหมายไทย เว้นแต่เป็นกรณีที่ประเทศไทยกับประเทศผู้ร้องขอมีสนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาต่อกันและข้อความในสนธิสัญญาระบุไว้เป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ ความช่วยเหลือดังกล่าวต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

²³ กล่าวคือในเรื่องการรับฟังพยานหลักฐานที่อยู่ในรูปข้อมูล digital นั้นปรากฏอยู่ใน ข้อกำหนดคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๐ ข้อ ๓๓ “ให้ศาลรับฟังข้อมูลที่บันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือประมวลผลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นพยานหลักฐานในคดีได้

จึงต้องนำมาจากระบบข้อมูลซึ่งบางครั้งอาจเป็นเพียงข้อมูล digital ซึ่งผ่านกระบวนการ download ลงแผ่น diskette นอกจากนั้นแล้ว เมื่อข้อมูลที่อยู่บนรูปของ digital ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยง่าย และในการเปลี่ยนแปลงโดยผู้มีความรู้ความชำนาญแล้ว อาจไม่มีการทิ้งร่องรอยของการแก้ไขข้อมูลให้ปรากฏแก่สายตาบุคคลทั่วไป หรือศาล จึงเป็นสาเหตุให้ศาลไม่เชื่อพยานหลักฐานที่อยู่ในรูปของข้อมูลที่เป็น digital ปัญหาที่ตามมาคือ เมื่อศาลไม่มีความเชื่อถือในพยานหลักฐานที่อยู่ในรูปของข้อมูล digital แล้วจึงมีผลเท่ากับว่าไม่มีพยานหลักฐานที่ใช้พิสูจน์ความผิดของผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๙^{๒๔} นั้น เมื่อไม่สามารถพิสูจน์ความผิดของผู้ถูกกล่าวหาเพราะไม่มีพยานหลักฐาน หรือมีแต่ใช้ไม่ได้เนื่องจากไม่มีความน่าเชื่อถือจึงไม่สามารถลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้ ซึ่งจะกลายเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดหรือผู้ถูกกล่าวหาได้ เพราะในที่สุดแล้วบุคคลเหล่านี้ก็จะพ้นข้อกล่าวหาอันเนื่องมาจากไม่มีพยานหลักฐานมาใช้ในการพิสูจน์การกระทำความผิดของบุคคลเหล่านี้ได้

ต่อปัญหาข้อนี้ ในกฎหมายต่างประเทศ จึงใช้วิธีการให้อำนาจเจ้าพนักงานที่จะยึดคอมพิวเตอร์ที่มีข้อมูลที่ใช้พิสูจน์ความผิดของผู้ถูกกล่าวหาไว้ โดยมีกระบวนการที่ทำให้มีความมั่นใจต่อศาลว่าข้อมูลที่ยึดได้นั้น จะไม่มีการเปลี่ยนแปลง แก้ไขก่อนนำเสนอต่อศาล ดังนั้นพยานหลักฐานดังกล่าวจึงมีความน่าเชื่อถือว่าเป็นความจริงเมื่อนำเสนอต่อศาล จึงมีน้ำหนักและสามารถรับฟังได้^{๒๕}

เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนากฎหมายเพื่อรองรับข้อมูล digital ที่อยู่ในระบบเครือข่าย INTERNET หรือข้อมูลที่อยู่ในแผ่น diskette เพื่อสามารถนำมาอ้างเป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิดของผู้ถูกกล่าวหาในกระบวนการพิจารณาคดีทั้งในชั้นการสืบสวน-สอบสวนและในชั้นศาลได้

^{๒๔} ให้ศาลใช้ดุลยพินิจวินิจฉัยซึ่งน้ำหนักพยานทั้งปวง อย่าพิพากษาลงโทษจนกว่าจะแน่ใจว่ามีการกระทำความผิดจริงและจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดนั้น เมื่อมีความสงสัยตามสมควรว่าจำเลยได้กระทำความผิดนั้น เมื่อมีความสงสัยตามสมควรว่าจำเลยได้กระทำความผิดหรือไม่ให้ยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้จำเลย

^{๒๕} โดย รศ.ดร.ณรงค์ ใจหาญ และโปรดดู รายละเอียดใน Edward Wilding, Computer Evidence: A forensic investigation.,

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จะเห็นได้ว่า การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีนั้นมีประโยชน์อย่างมาก แต่ในขณะเดียวกันสิ่งเหล่านี้ก็เหมือนกับดาบสองคมหากผู้ที่มีความรู้ความชำนาญนำเทคโนโลยีเหล่านี้ไปใช้ในทางที่มีขอบด้วยกฎหมายและศีลธรรม และถ้าหากมีการกระทำดังกล่าวเกิดขึ้นในสังคมของการใช้ INTERNET ย่อมเป็นสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาของบุคคลต่างๆ เพราะการกระทำในรูปแบบของการก่ออาชญากรรมบน INTERNET ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมากและเป็นความเสียหายในวงกว้าง เพราะดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า INTERNET เป็นระบบที่ไร้พรมแดน ไม่มีเขตแดนทางภูมิศาสตร์ ดังนั้นการก่ออาชญากรรมบนจุดใดจุดหนึ่งของโลกย่อมสามารถแพร่กระจายไปได้ทั่วโลก

และเมื่อมีกรณีปัญหาเกิดขึ้นมาแล้ว แต่ในขณะนี้ยังกฎหมายสารบัญญัติที่มีอยู่ก็สามารถใช้บังคับได้ เพียงแต่อาจยังไม่มีผลชัดเจนในแง่เนื้อหาเท่านั้นซึ่งคงต้องอาศัยนักกฎหมายและศาลในการตีความเพื่อให้มีผลครอบคลุมถึงกรณีปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในรูปแบบการก่ออาชญากรรมบนเครือข่าย INTERNET และในขณะเดียวกันก็ต้องสร้างกฎหมายในเชิงวิธีสบัญญัติที่สามารถนำมาใช้บังคับแก่กรณีที่เกิดขึ้นในระบบข้อมูลที่เป็นแบบ DIGITAL ซึ่งจะเป็นผลให้สามารถลงโทษผู้กระทำความผิดได้โดยอาศัยการพิสูจน์พยานหลักฐานในการกระทำความผิดได้ หรือให้ระบบการสืบสวนสอบสวนเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์โดยเฉพาะในเรื่องการออกหมายค้น หรือหมายยึด เพื่อที่จะสามารถรวบรวมพยานหลักฐานในการกระทำความผิดได้อย่างทันทั่วถึง หรือสร้างระบบศาลแบบ virtual court ซึ่งเป็นระบบศาลแบบ INTERNET เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินคดี

แต่ทั้งนี้การแก้ปัญหาในอาชญากรรมบนการทางกฎหมายนั้นเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ เพราะการที่จะใช้กระบวนการทางกฎหมายมาปรับใช้แก่กรณีหมายความว่า จะต้องเกิดปัญหานั้นแล้ว และมีการฟ้องร้องเป็นคดีความขึ้นมาเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด แต่ในการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุนั้นจะเป็นสิ่งที่สามารถนำมาป้องกันก่อนที่จะเกิดปัญหาต่าง ๆ ฉุกเฉินใหญ่โตได้ โดยการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุนี้เป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาในมุมมองของมิติสังคม เช่น

1. การมีตั้งหน่วยงานเพื่อพิจารณา กลั่นกรอง WEBSITE ที่ไม่สมควร หรือ ไม่เหมาะสม ก่อนที่จะผ่านเข้ามาในประเทศ ซึ่งมีข้อเสียคือ ต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก หรือมีการจัดตั้งระบบกลั่นกรอง WEBSITE ที่เรียกกันว่า PROXY แต่มีข้อเสียคือจะทำให้ระบบการทำงานของ INTERNET ช้าลงเป็นผลเสียต่อระบบการค้าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
2. มีการจัดตั้ง CYBERCOP ที่มีอำนาจและหน้าที่ที่เข้าไปยัง WEBSITE ต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบ WEBSITE ใดเป็น WEBSITE ที่ผิดกฎหมาย หรือเป็นการละเมิดต่อกฎหมาย
3. ร่วมกันจัดตั้ง NGO หรือชมรมไร้ล้าบน INTERNET เพื่อสอดส่องดูแลสถานการณ์บน INTERNET²⁶

²⁶ ข้อเสนอ สอดคล้องกับ ข้อเสนอของที่ประชุมสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง “แนวทางการแก้ปัญหาอาชญากรรมและการล่อลวงบนอินเทอร์เน็ต” ในดร.พิรุณ พันธ์ทวี, “สรุปการสัมมนา แนวทางแก้ไขปัญหายาเสพติด และการล่อลวงบนอินเทอร์เน็ต และข้อเสนอสำหรับก้าวต่อไป” ไอที ปรีทัศน์ ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๖ เดือน มิถุนายน ๒๕๔๓ หน้า ๑๐ ข้อ ๓

4. อาศัยความร่วมมือของบรรดา ISP ทั้งในเรื่องของการกลั่นกรอง WEBSITE และการให้ความร่วมมือในการพิสูจน์หลักฐาน

5. อาศัยความร่วมมือของเจ้าของ INTERNET Café ในการสอดส่องดูแล และมีมาตรการในการค้นหาตัวผู้กระทำความผิด เช่น มีการบันทึก ID Card ของผู้มาใช้บริการ เป็นต้น

6. อาศัยความร่วมมือของผู้ใช้ INTERNET²⁷ รวมถึงการสร้างจิตสำนึกที่ดีในการใช้ INTERNET โดยอยู่บนพื้นฐานของการไปเข้าไปก้าวทำลายสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น

7. การทำ Blacklist Server ขึ้นมาเพื่อจัดตั้ง server ที่จะป็นฐานข้อมูลในการที่จะทำ Block WEBSITE หรือตำแหน่งบน INTERNET ที่มีปัญหา เช่น WEBSITE ที่มีการเผยแพร่ภาพลามก หรือพื้นที่ที่มีการละเมิดสิทธิต่าง ๆ โดยตั้ง Server ที่เป็นตัวกลาง และให้ตรวจสอบก่อนที่จะไปดึงข้อมูลต่าง ๆ เข้ามาในประเทศ ซึ่งการดึงข้อมูลจากต่างประเทศเข้ามาจะต้องผ่านฐานข้อมูลตรงนี้ก่อน แล้วจะต้องมีการตั้งระบบอาสาสมัครขึ้นมาเพื่อตรวจสอบ ติดตาม WEBSITE ต่าง ๆ ที่มีปัญหา หลังจากนั้น WEBSITE ต่าง ๆ ที่มีปัญหาก็จะเผยแพร่ออกไปไม่ได้²⁸

จะเห็นได้ว่า การแก้ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้เป็นเรื่องยากหากไม่ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายในสังคมของผู้ใช้ INTERNET และจำเป็นต้องมีกระบวนการหรือมาตรการทางกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ เพราะเมื่อเกิดปัญหาขึ้นมาแล้วหากไม่มีกระบวนการทางกฎหมายที่มีประสิทธิภาพเพื่อมาเยียวยาผู้เสียหายและลงโทษผู้กระทำความผิด ย่อมเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดความไม่สงบสุขต่อสังคมอย่างมาก ทั้งระบบ INTERNET เป็นระบบ cyberspace ย่อมเป็นความเสียหายที่แพร่กระจายออกไปเป็นวงกว้าง ย่อมเป็นความเสียหายที่กระทบกระเทือนต่อสังคมทั่วโลก และผู้เสียหาย โดยเฉพาะบุคคลที่เป็นกรรมของการกระทำของฐานความผิดการติดต่อภาพลามกอนาจารย่อมได้รับความเสียหายและอับอายไปทั่วโลกทีเดียว

²⁷ รวมทั้งมีการจัดตั้งศูนย์รับแจ้ง WEBSITE ไม่พึงประสงค์ เป็นลักษณะของสายด่วน (hotline) ทั้งทางโทรศัพท์และทางอินเทอร์เน็ต พร้อมทั้งสรรหาคณะบุคคลเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของ WEBSITE และดำเนินการประสานงานขอความร่วมมือสกัดกั้น ไปยังผู้ให้บริการ INTERNET ต่อไป, อ้างแล้วที่ ๒๖

²⁸ ซึ่งมีผู้ตั้งข้อสังเกตว่าหากมีการ sensor WEBSITE ต่างๆที่มีปัญหาไม่ให้เข้ามาในเมืองไทย แต่ถ้า WEBSITE นั้นเกี่ยวข้องกับคนไทย ก็เกิดความเสียหายกับคนไทยโดยที่คนไทยไม่มีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารตรงนั้นเลย ย่อมเป็นการเสียเปรียบอย่างมาก

บทส่งท้าย

ในการพิจารณาเรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อรองรับปัญหาที่เกิดขึ้นบนระบบ INTERNET ที่นับวันจะยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้นนั้นมีปัญหาที่น่าขบคิดอยู่ประการหนึ่งก็คือเส้นแบ่งเขตแดนระหว่างเรื่องของสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล กับข้อห้ามตามกฎหมาย หรือเป็นสิ่งที่ถูกห้ามโดยกฎหมาย (Mala Phobihita) กล่าวคือในกรณีของการ Block WEBSITE ต่าง ๆ ที่มีปัญหาที่ส่อในการกระทำความผิดนั้นจะเป็นการขัดต่อสิทธิการได้รับข้อมูลข่าวสาร ซึ่งเป็นสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ต่อปัญหาในเรื่องนี้เราคงต้องกลับมาพิจารณาว่าหากต้องการแก้ไขปัญหการก่ออาชญากรรมบน INTERNET เราก็จำเป็นต้องเสียสละสิทธิบางอย่างไป แต่สิทธิบางอย่างที่ต้องสละไปนั้นเป็นสิทธิที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความมั่นคงของประเทศชาติ²⁹ ควรจะมีขอบเขตเพียงใดซึ่งต้องเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณากันอีกต่อไป

²⁹ “อย่าเชื่อในเรื่องเสรีภาพเต็มรูปแบบตามประเทศในตะวันตก อย่างในกฎบัตรมนุษยชนของสหประชาชาติ คือมีการเปิดทุกพรมแดน แต่มีข้อยกเว้นในเรื่องของความปลอดภัยหรืออธิปไตยของชาติ จรรยาบรรณ และจริยธรรมของสังคม เป็นเรื่องที่หวงห้ามและไม่ต้องเปิดอย่างไรพรมแดน” ดิเรก เจริญผล จากงานเสวนาการประทุษร้ายต่อสังคมบนเน็ต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วันที่ ๑๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

ภาคผนวก

ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๔ ผู้ใดกระทำความผิดในราชอาณาจักร ต้องรับโทษตามกฎหมาย

การกระทำความผิดในเรือไทยหรืออากาศยานไทย ไม่ว่าจะอยู่ ณ ที่ใด ให้ถือว่ากระทำความผิดในราชอาณาจักร

มาตรา ๕ ความผิดใดที่การกระทำแม้แต่ส่วนหนึ่งส่วนใดได้กระทำในราชอาณาจักรก็ดี ผลแห่งการกระทำเกิดในราชอาณาจักร โดยผู้กระทำประสงค์ให้ผลนั้นเกิดในราชอาณาจักร หรือโดยลักษณะแห่งการกระทำ ผลที่เกิดขึ้นควรเกิดในราชอาณาจักร หรือย่อมจะเล็งเห็นได้ว่าผลนั้นจะเกิดในราชอาณาจักรก็ดี ให้ถือว่าความผิดนั้นได้กระทำในราชอาณาจักร

ในกรณีการเตรียมการ หรือพยายามกระทำการใดซึ่งกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด แม้การกระทำนั้นจะได้กระทำนอกราชอาณาจักร ถ้าหากการกระทำนั้นจะได้กระทำตลอดไปจนถึงขั้นความผิดสำเร็จ ผลจะเกิดขึ้นในราชอาณาจักร ให้ถือว่า การเตรียมการหรือพยายามกระทำความผิดนั้นได้กระทำในราชอาณาจักร

มาตรา ๖ ความผิดใดที่ได้กระทำในราชอาณาจักรหรือที่ประมวลกฎหมายนี้ถือว่าได้กระทำในราชอาณาจักร แม้การกระทำของผู้เป็นตัวการด้วยกัน ของผู้สนับสนุน หรือของผู้ใช้ให้กระทำความผิดนั้นจะได้กระทำนอกราชอาณาจักร ก็ให้ถือว่าตัวการ ผู้สนับสนุน หรือผู้ใช้ให้กระทำได้กระทำในราชอาณาจักร

มาตรา ๗ ผู้ใดกระทำความผิดดังระบุไว้ต่อไปนี้ นอกราชอาณาจักรจะต้องรับโทษในราชอาณาจักร คือ

(๑) ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐๗ ถึงมาตรา ๑๒๙

(๒) ความผิดเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๔๐ ถึงมาตรา ๒๔๙

มาตรา ๒๕๔ มาตรา ๒๕๖ มาตรา ๒๕๗ และมาตรา ๒๖๖ (๓) และ (๔)

(๓) ความผิดฐานชิงทรัพย์ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๓๙ และความผิดฐานปล้นทรัพย์ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๔๐ ซึ่งได้กระทำในทะเลหลวง

มาตรา ๘ ผู้ใดกระทำความผิดนอกราชอาณาจักร และ

(ก) ผู้กระทำความผิดนั้นเป็นคนไทย และรัฐบาลแห่งประเทศที่ความผิดได้เกิดขึ้น หรือผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษ หรือ

(ข) ผู้กระทำความผิดนั้นเป็นคนต่างด้าว และรัฐบาลไทยหรือคนไทยเป็นผู้เสียหาย และผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษถ้าความผิดนั้นเป็นความผิดดังระบุไว้ต่อไปนี้ จะต้องรับโทษภายในราชอาณาจักร คือ

(๑) ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๑๗ มาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๒๑ ถึงมาตรา ๒๒๓ ทั้งนี้เว้นแต่กรณีเกี่ยวกับมาตรา ๒๒๐ วรรคแรก และมาตรา ๒๒๔ มาตรา ๒๒๖ มาตรา ๒๒๘ ถึงมาตรา ๒๓๒ มาตรา ๒๓๗ และมาตรา ๒๓๓ ถึงมาตรา ๒๓๖ ทั้งนี้เฉพาะเมื่อเป็นกรณีต้องระวางโทษตามมาตรา ๒๓๘

(๒) ความผิดเกี่ยวกับเอกสาร ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖๔ มาตรา ๒๖๕ มาตรา ๒๖๖(๑) และ (๒) มาตรา ๒๖๘ ทั้งนี้เว้นแต่กรณีเกี่ยวกับมาตรา ๒๖๗ และมาตรา ๒๖๙

(๓) ความผิดเกี่ยวกับเพศ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗๖ มาตรา ๒๘๐ และมาตรา ๒๘๕ ทั้งนี้เฉพาะที่เกี่ยวกับมาตรา ๒๗๖

(๔) ความผิดต่อชีวิต ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘๘ ถึงมาตรา ๒๙๐

- (๕) ความผิดต่อร่างกาย ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๙๕ ถึงมาตรา ๒๙๘
- (๖) ความผิดฐานทอดทิ้งเด็ก คนป่วยเจ็บหรือคนชรา ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๐๖ ถึงมาตรา ๓๐๘
- (๗) ความผิดต่อเสรีภาพ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๐๙ มาตรา ๓๑๐ มาตรา ๓๑๒ ถึงมาตรา ๓๑๕ และมาตรา ๓๑๗ ถึงมาตรา ๓๒๐
- (๘) ความผิดฐานลักทรัพย์และวิ่งราวทรัพย์ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๓๔ ถึงมาตรา ๓๓๖
- (๙) ความผิดฐานกรรโชก รีดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ และปล้นทรัพย์ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๓๗ ถึงมาตรา ๓๔๐
- (๑๐) ความผิดฐานฉ้อโกง ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๔๑ ถึงมาตรา ๓๔๔ มาตรา ๓๔๖ และมาตรา ๓๔๗
- (๑๑) ความผิดฐานยักยอก ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๕๒ ถึงมาตรา ๓๕๔
- (๑๒) ความผิดฐานรับของโจร ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๕๗
- (๑๓) ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๕๘ ถึงมาตรา ๓๖๐ มาตรา ๙ เจ้าพนักงานของรัฐบาลไทยกระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔๗ ถึงมาตรา ๑๖๖ และมาตรา ๒๐๐ ถึงมาตรา ๒๐๕ นอกพระราชอาณัติ จะต้องรับโทษในราชอาณาจักร

มาตรา ๒๔๗ ผู้ใด

- (๑) เพื่อความประสงค์แห่งการค้า หรือโดยการค้า เพื่อการจ่ายแจกหรือเพื่อการแสดงอวดแก่ประชาชน ทำ ผลิต มีไว้ นำเข้า หรือยังให้นำเข้าราชอาณาจักร ส่งออกหรือยังให้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร พาไปหรือยังให้พาไป หรือทำให้แพร่หลายโดยประการใดๆ ซึ่งเอกสาร ภาพเขียน ภาพพิมพ์ ภาพระบายสี สิ่งพิมพ์ รูปภาพ ภาพโฆษณา เครื่องหมาย รูปถ่าย ภาพยนตร์ แถบบันทึกเสียง แถบบันทึกภาพหรือสิ่งอื่นใดอันลามก
- (๒) ประกอบการค้า หรือมีส่วนหรือเข้าเกี่ยวข้องในการค้าเกี่ยวกับวัตถุหรือสิ่งของลามกดังกล่าวแล้ว จ่ายแจกหรือแสดงอวดแก่ประชาชน หรือให้เข้าวัตถุหรือสิ่งของเช่นนั้น
- (๓) เพื่อจะช่วยให้แพร่หลาย หรือการค้าวัตถุหรือสิ่งของลามกดังกล่าวแล้ว โฆษณาหรือโฆษณาโดยประการใดๆ ว่ามีบุคคลกระทำการอันเป็นความผิดตามมาตรา ๒๔๗ หรือโฆษณาหรือโฆษณาว่าวัตถุหรือสิ่งของลามกดังกล่าวแล้วจะหาได้จากบุคคลใดหรือโดยวิธีใด
- ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อกำหนดคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ.๒๕๔๐

ข้อ ๓๓ ศาลรับฟังข้อมูลที่บ้านทึบโดยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือประมวลผลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นพยานหลักฐานในคดีได้ หาก

- (๑) การบันทึกข้อมูลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือการประมวลผลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นการกระทำตามปกติในการประกอบกิจการของผู้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และ
- (๒) การบันทึกและการประมวลผลข้อมูลเกิดจากการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ปฏิบัติงานตามขั้นตอนการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์อย่างถูกต้องและแม้มีการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ขัดข้องที่ไม่กระทบถึงความถูกต้องของข้อมูลนั้น

การกระทำตามปกติของผู้ใช้ตาม (๑) และความถูกต้องของการบันทึกและการประมวลผลข้อมูลตาม (๒) ต้องมีคำรับรองของบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือดำเนินการนั้น

ภาพตัวอย่างเว็บไซต์ที่เป็นภัยต่อสังคมไทย

เล่าประสบการณ์ทางเพศ

http://www.thairstory.com/topstory/

6	หนุ่มสาวอารมณ์เปลี่ยว - เรื่องที่ 28	299	38	7.87
7	หนุ่มสาวอารมณ์เปลี่ยว - เรื่องที่ 25	281	32	8.78
8	ญาติโกโหติกา - เรื่องที่ 22	261	31	8.42
9	ญาติโกโหติกา - เรื่องที่ 17	210	25	8.40
10	จบ เรื่องนี้ - เรื่องที่ 260	207	25	8.28
11	50 เรื่องปัจจุบัน - เรื่องที่ 251	188	32	5.88
12	ลึ้มลองของบริสุทธิ์ - เรื่องที่ 1	185	31	5.97
13	ชายฉัดชาย - เรื่องที่ 1	184	27	6.81
14	ครึ่งแกล้งครึ่ง - เรื่องที่ 1	167	27	6.19
15	เล่นเสียวตอนหลับ - เรื่องที่ 5	163	20	8.15
16	50 เรื่องปัจจุบัน - เรื่องที่ 252	151	20	7.55
17	เล่นเสียวตอนหลับ - เรื่องที่ 1	148	25	5.92
18	หญิงฉิ่งหญิง - เรื่องที่ 1	125	16	7.81
19	ญาติโกโหติกา - เรื่องที่ 8	118	15	7.87

คำประเพณี

www.maz-tour.com บริการรถทัวร์ปรับอากาศปรับอากาศ Amazing Thailand haval... th - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Search Favorites History Go

Address http://www.maz-tour.com Go

วันนี้ขอแนะนำ น้อง นานา
ปี 1 คณะ นิเทศศาสตร์

ชื่อ : nana
อายุ : 17 ปี
present : " สวัสดิ์ค่ะ ปางนี้เงินไม่ค่อยมีค่าใครใจดีป้ายหนอยนะ
ค่ะ "

ใครประมูลได้เอาไปเลย
หากต้องการคนอื่นๆ คลิ๊กที่นี่

http://www.geocities.com/m13_web/tour/data.html Internet

ขายยาสลบ

Altica anesthetic - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Search Favorites History Go Links

Address http://www.geocities.com/altica/ Go

10 มีนาคม 2544 ราคา 500

Altica

ราคาสินค้า

ยาสลบอย่าง

แรง 500 บาท

ยานอนหลับชนิดเม็ดอย่าง

แรง 500 บาท

****ค่าจัดส่งทาง EMS ฟรี! สินค้าจะถึงมือท่านภายใน 2-4 ชม.**

****สินค้านำมาจากโรงพยาบาล และฝ่าฝืนว่าไม่เป็นอันตรายถึงชีวิต**

Altica

วิธีการสั่งซื้อ

Done Internet

Start Home Altica Thais 75.0 KB 10:49

พนัน

SSP International Sports Betting - On Line betting on almost anything that moves - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Search Favorites History

Address <http://www.ssp.co.uk/thailand/> Go Links

INTERNATIONAL SPORTS BETTING SERVICE

- สมาชิก
- เขกรับเชิญ
- ข้อมูลเพิ่มเติม
- อีเนลล์
- บัญชีของท่าน

ยินดีต้อนรับสู่ ระบบเดิมพันออนไลน์ SSP

AntePost Betting Season 2001/2002 > weekly coupon >

ขอเชิญร่วมสนุกทายผลกีฬาโลกที่สำคัญ ระบบเดิมพันออนไลน์ SSP

- ทราบอัตราต่อรองของกีฬาโลกที่สำคัญ ๆ
- ทายผลแบบออนไลน์

Internet

เผยแพร่วิธีทำระเบิด

Banned Information archive!! anarchy, weapons, bombs, drugs, combat, pranks, revenge, spying - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Search Favorites History

Address <http://www.nodoze.net/> Go Links

the time you need to read. Comprehensive information on beating lie detector tests.

Don't wait to get your hands on all these exclusive books and documents plus thousands more. Explosives, Drugs, Crime, Weapons, Survival, basically if its controversial we'll have information on it.

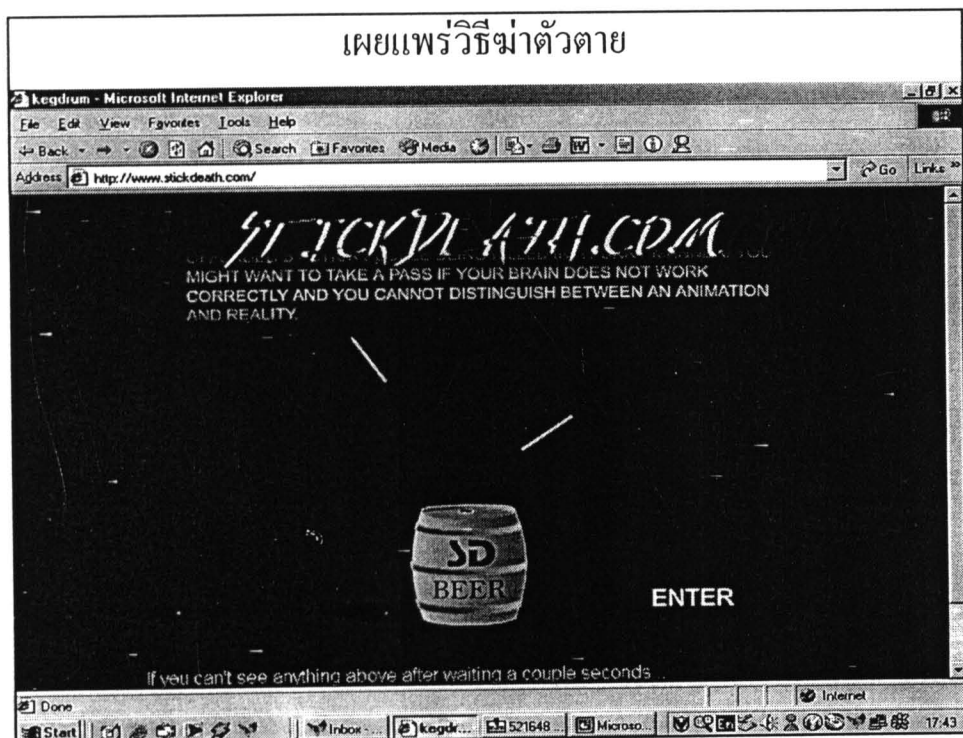
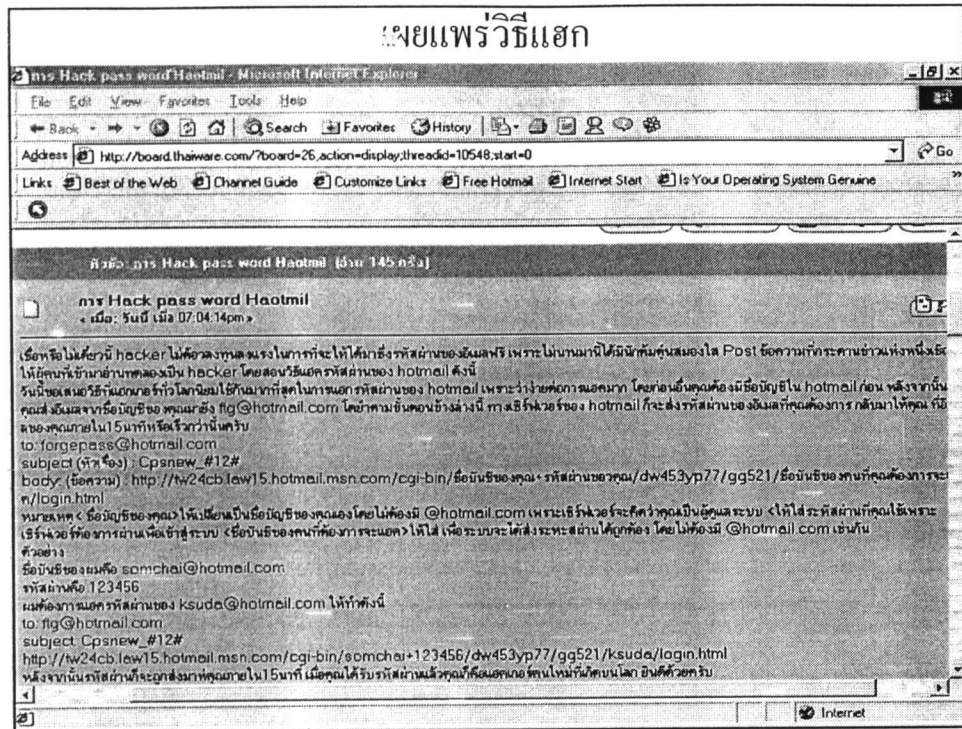
You can not find this information on any other sites on the internet, Most of the information found on this site is exclusive to this site and can not be found anywhere else.

If you have any questions please email webmaster@nodoze.net or it may be answered in the Nodoze FAQ which you can read here.

Access The Archive HERE

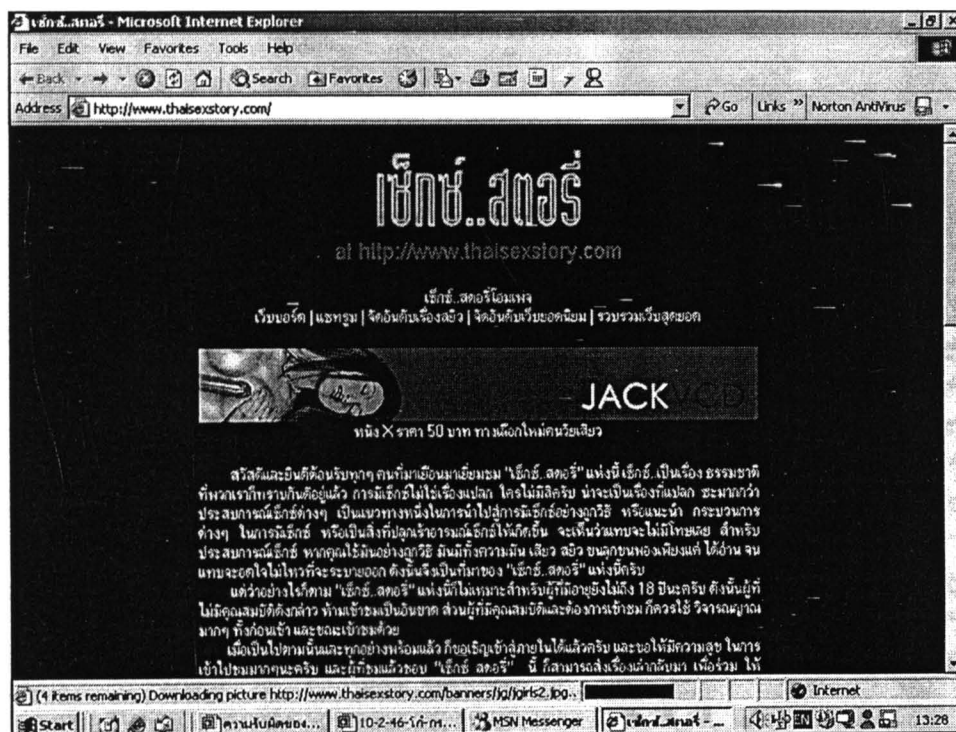
Login To The Archive HERE

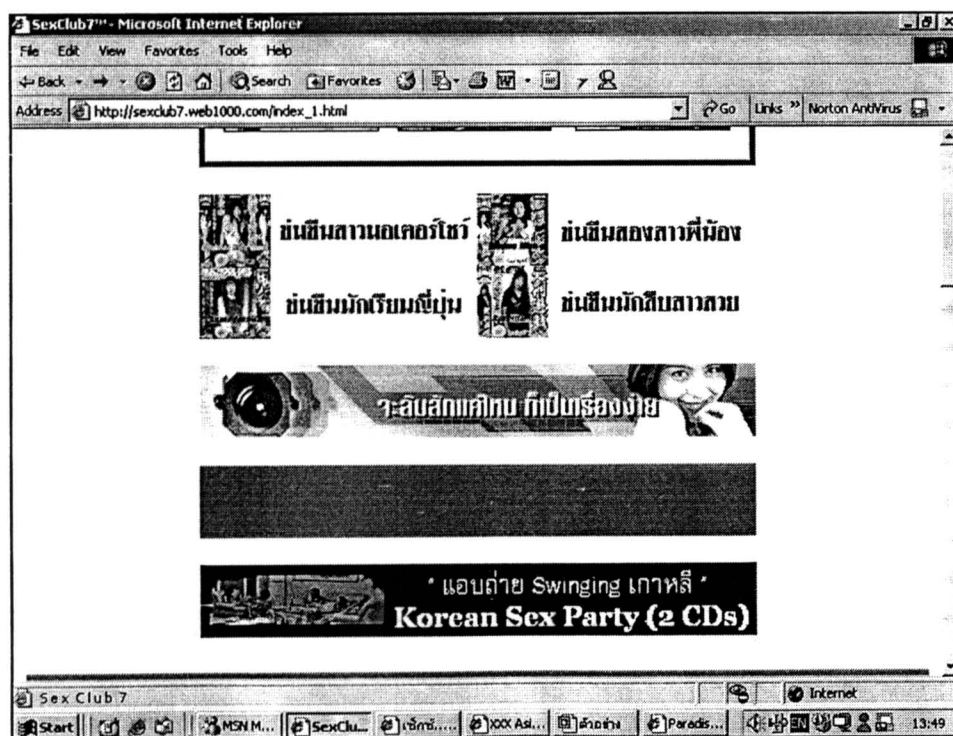
Internet

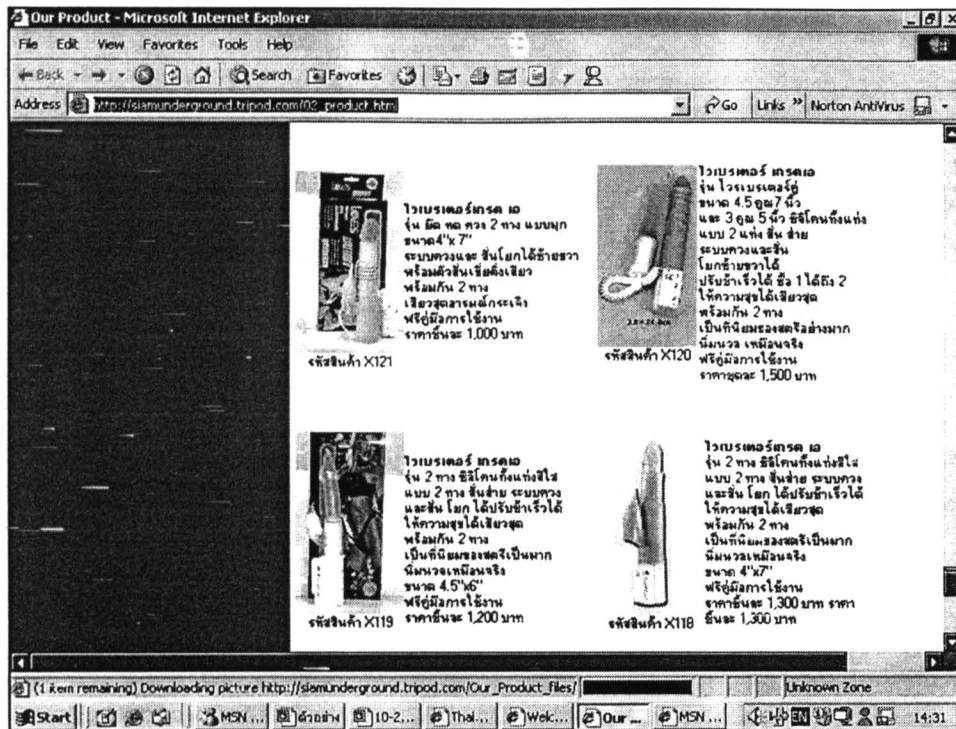

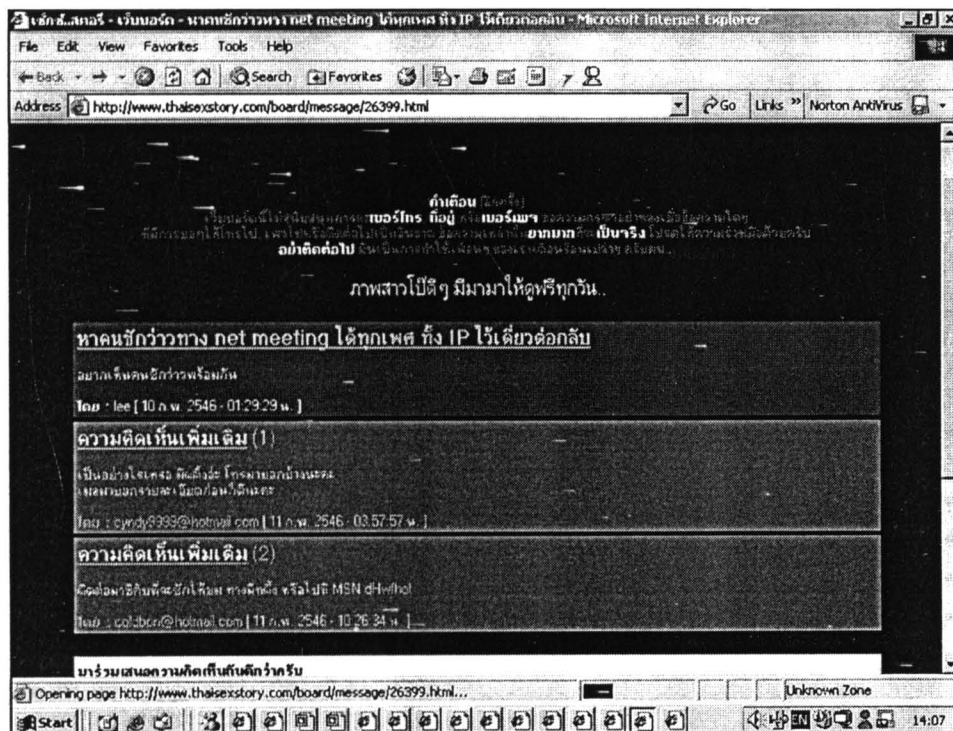
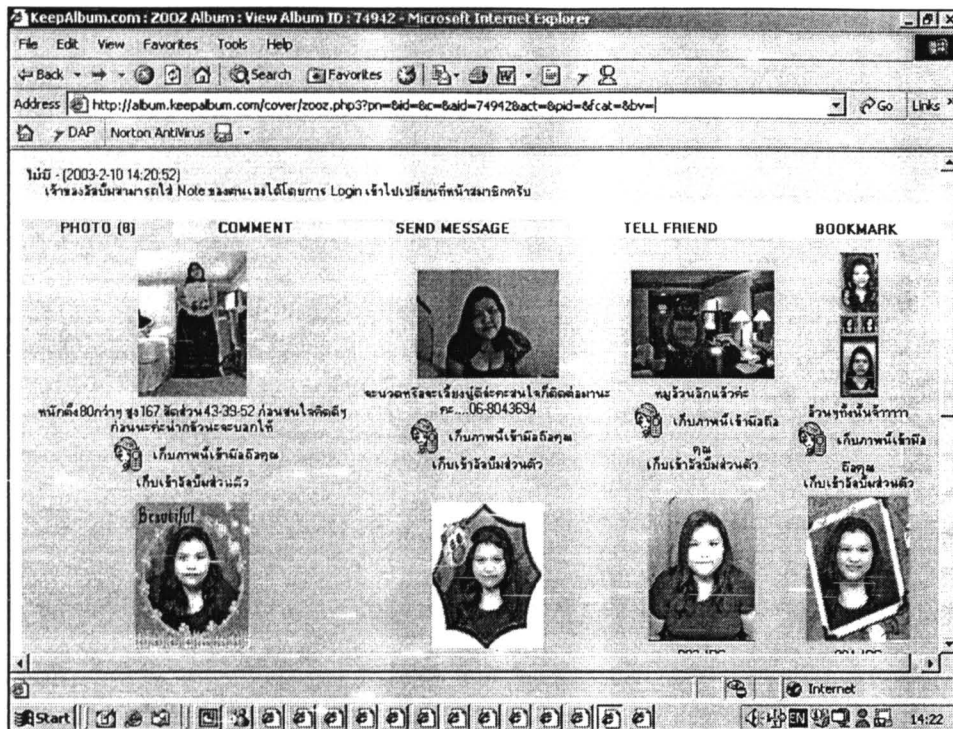
ตัวอย่างเว็บไซต์สื่อทางเพศที่มีเนื้อหาเชิงไม่สร้างสรรค์

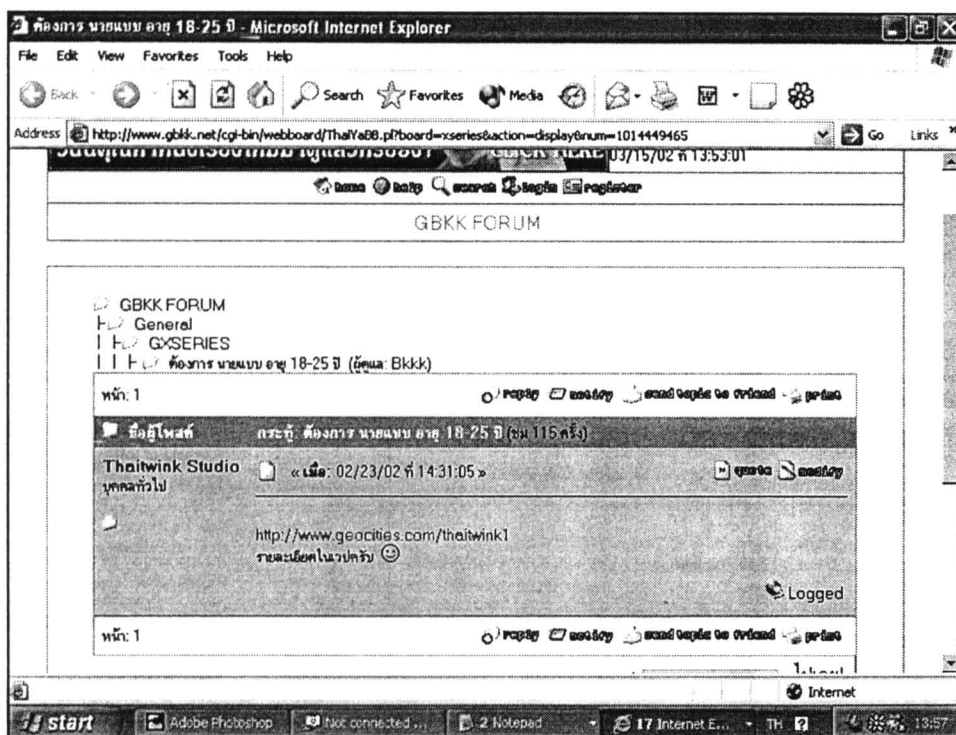
1. เว็บท่า (Portal Web)
2. เรื่องเล่าประสบการณ์ทางเพศ (Sex Story)
3. กระดานข่าวสาธารณะ(Webboard)
 - 3.1 ค้าประเวณีผ่านกระดานข่าวสาธารณะ
 - 3.2 ให้บริการโพสต์รูป หรือ เรื่องเล่า รวมทั้งช่องทางการสื่อสารผ่านทางกล้องดิจิตอล (Webcam)
4. ขายสินค้า ลามก อนาจาร
5. ให้บริการสินค้าลามกอนาจาร เช่น
 - 5.1 ภาพ การให้ดาวน์โหลดภาพ รวมทั้งการให้ผู้ใช้โพสต์ภาพของตนเอง
 - 5.2 เสียง
 - 5.3 วีดิโอคลิป
 - 5.4 ให้บริการถ่ายภาพ

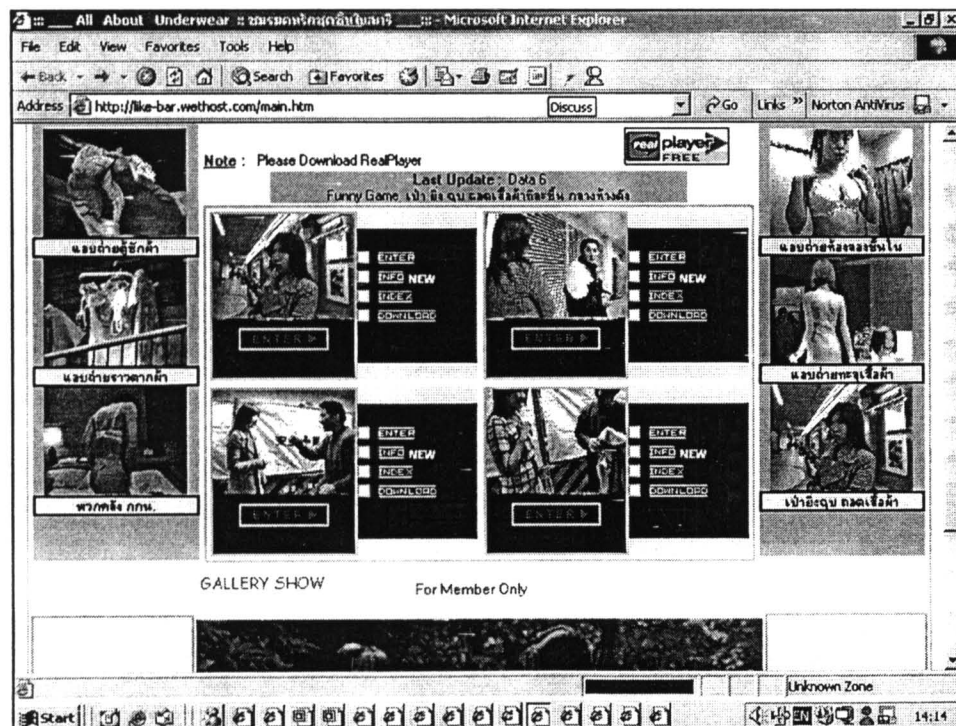
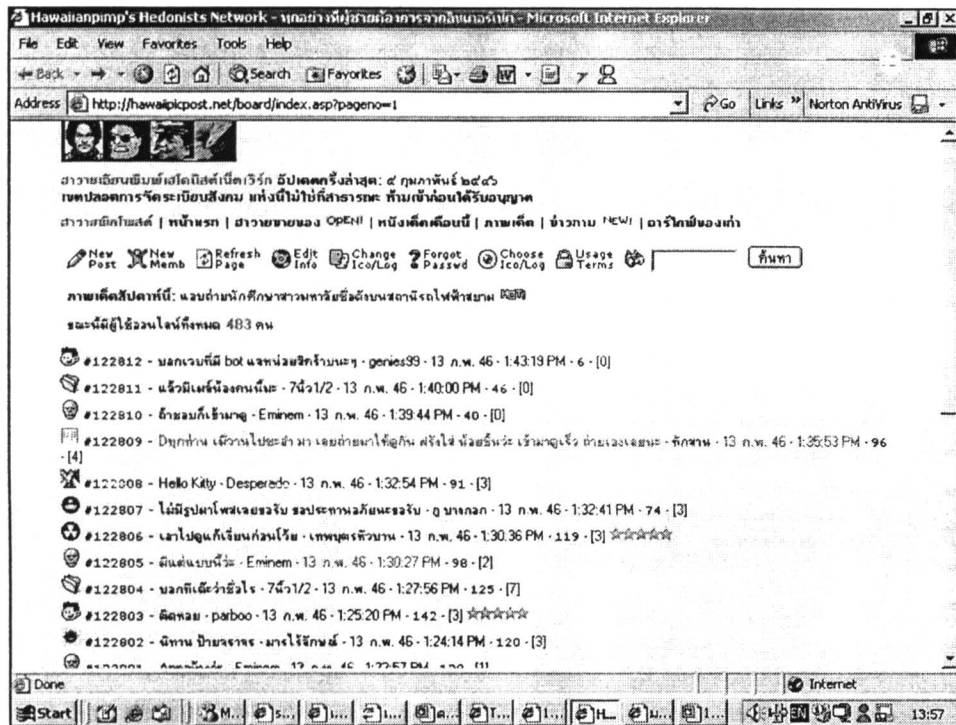

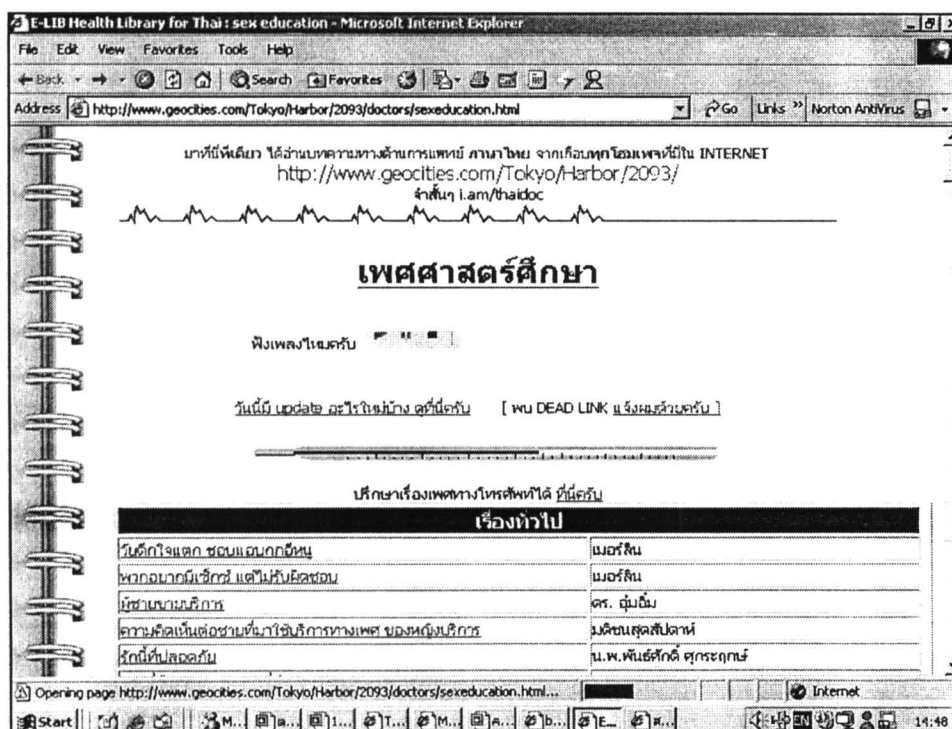

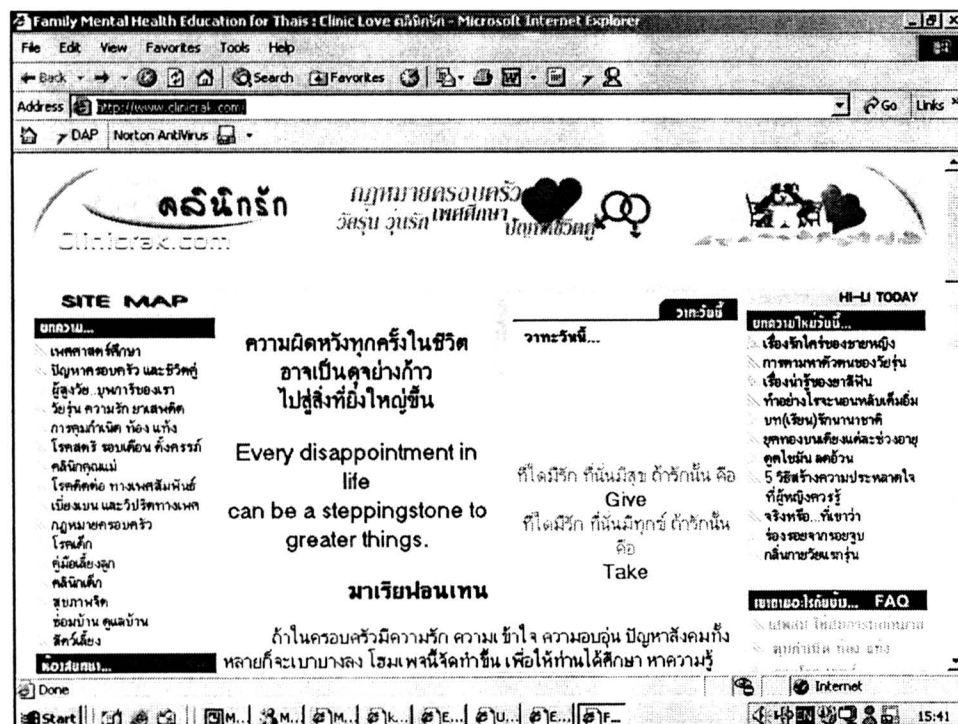
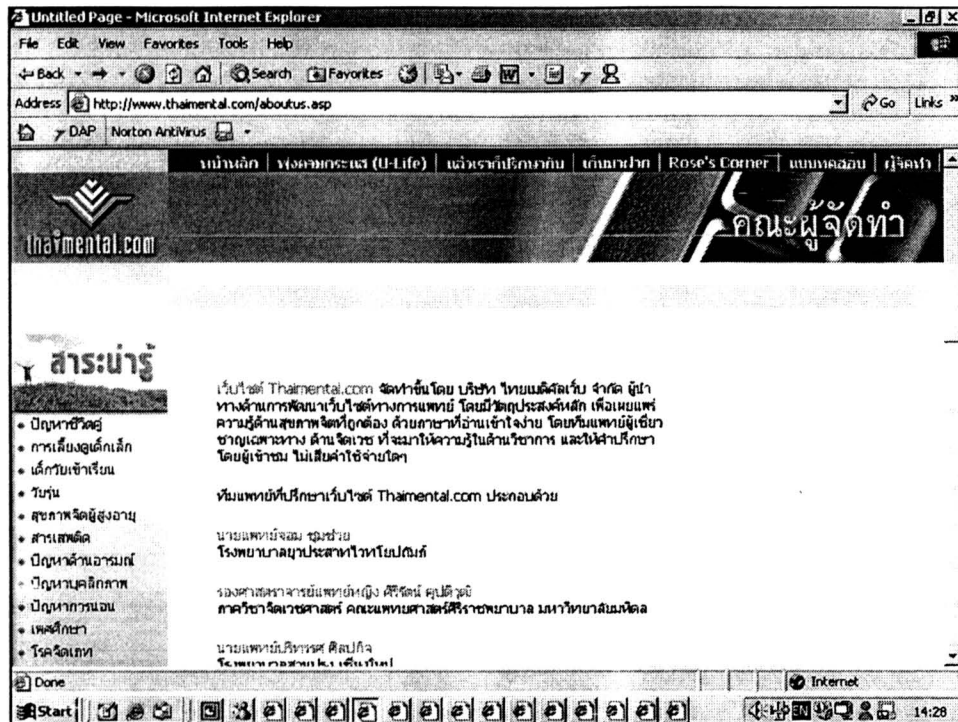

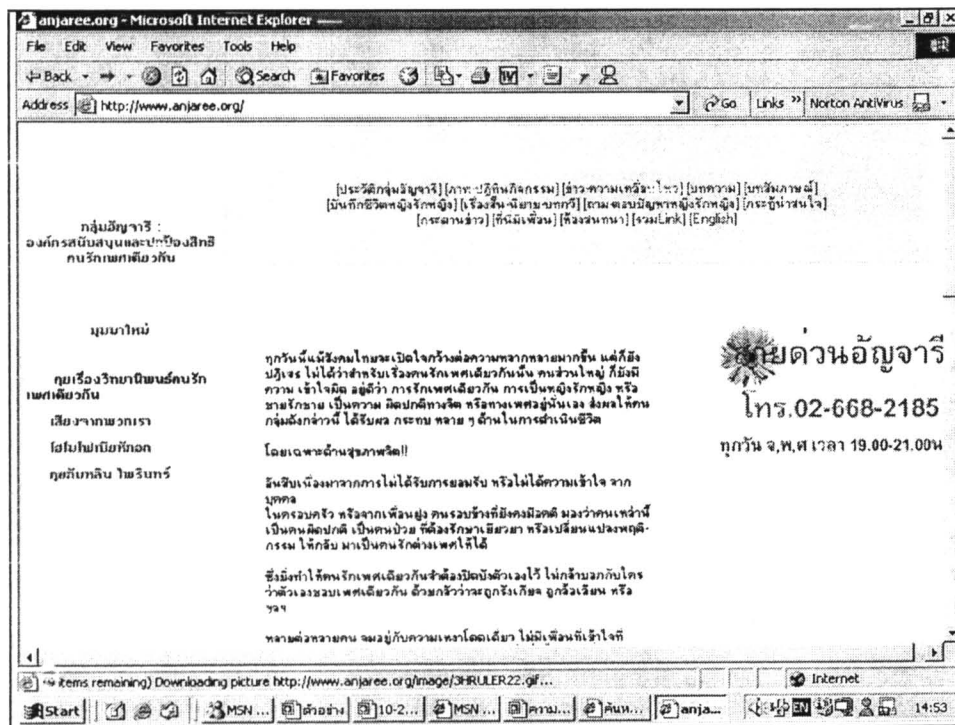
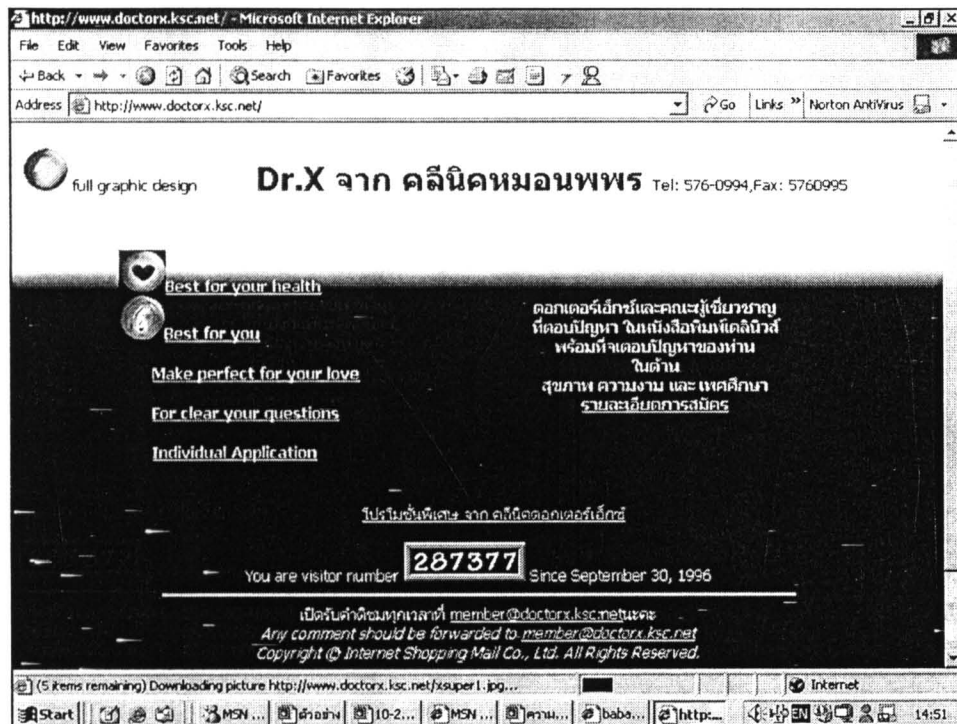
www: chawparents.net

ตัวอย่างเว็บไซต์ทางเพศที่มีเนื้อหาสร้างสรรค์

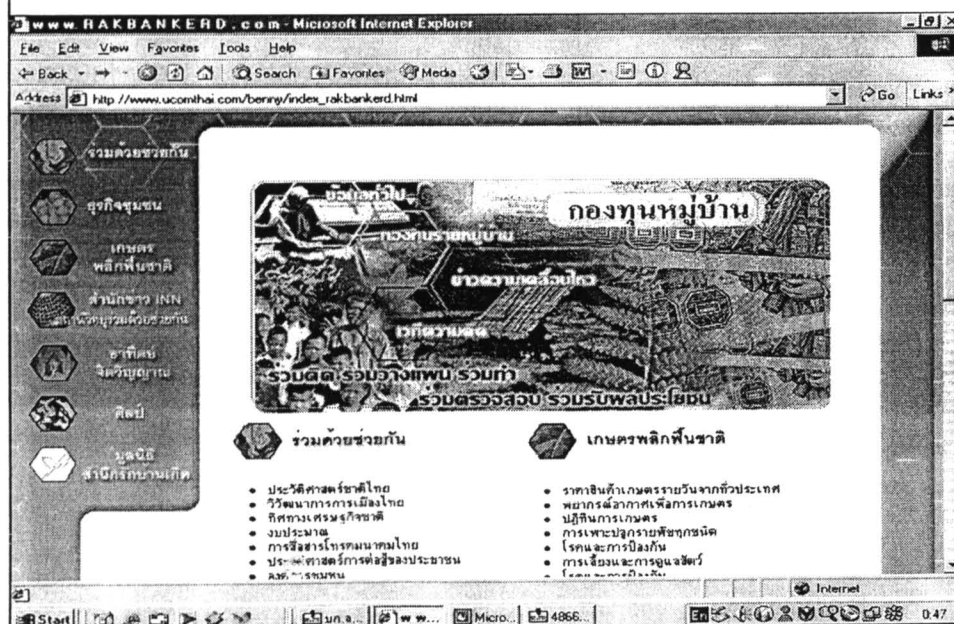
1. ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพศศึกษา
2. ให้ความรู้ในปัญหาชีวิต
3. เสริมสร้างความเข้าใจในสังคมเพศที่ 3
4. เสริมสร้างสัมพันธภาพ

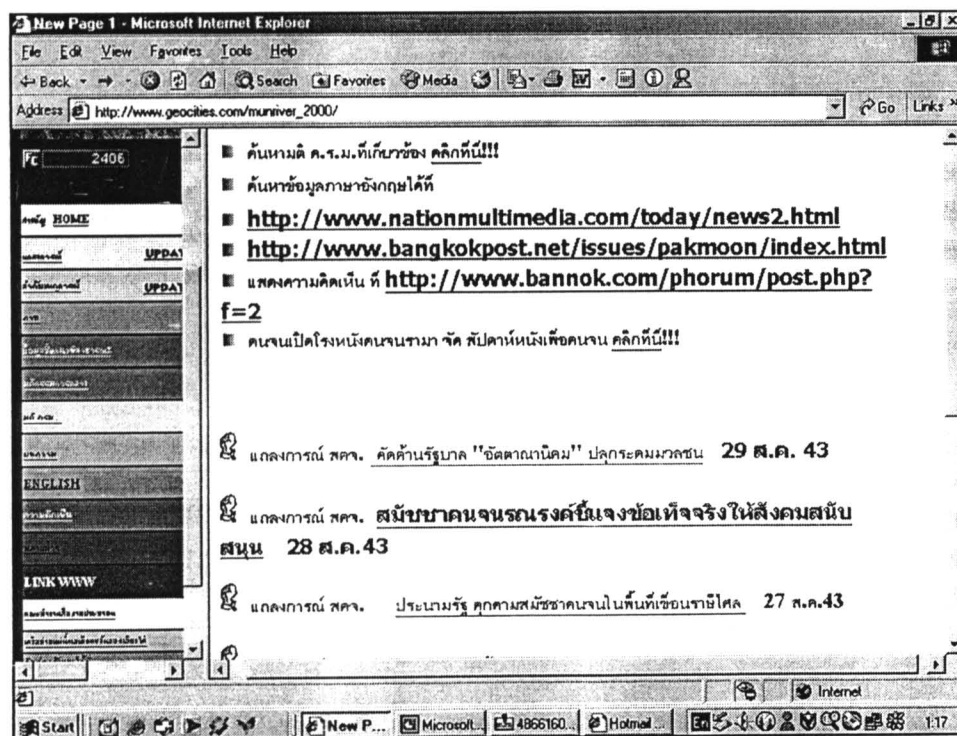
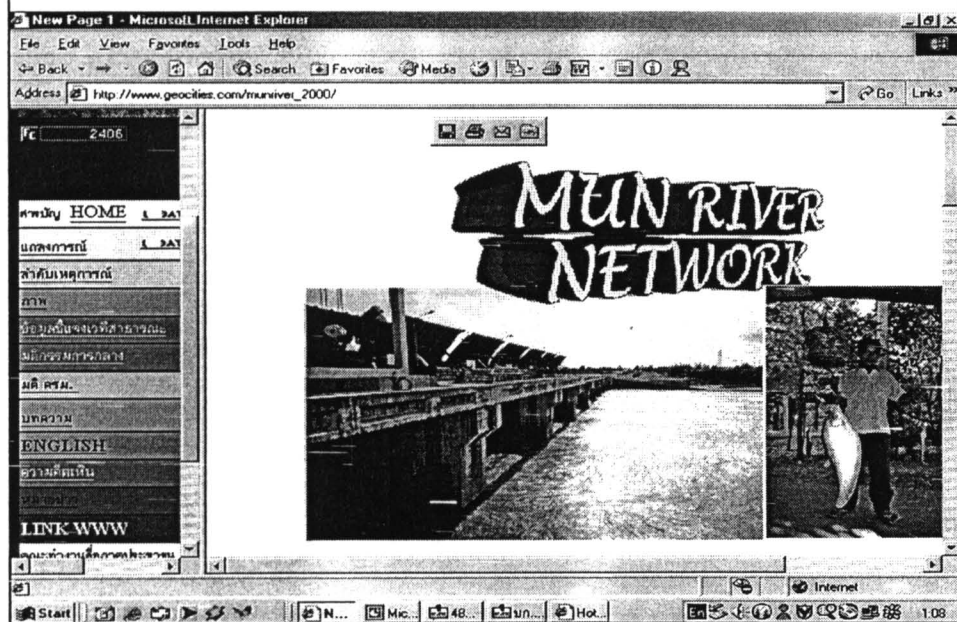

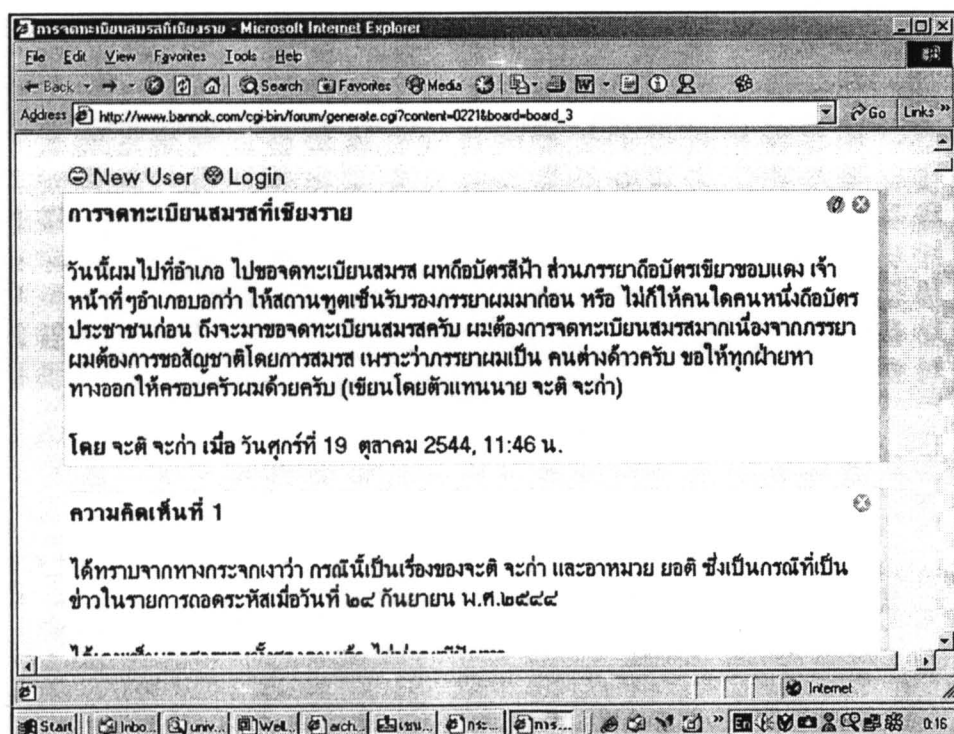

แจ้งเหตุละเมิดสิทธิมนุษยชนและสิทธิเรียกร้อง

ให้คำปรึกษากฎหมาย

ศูนย์สารสนเทศสิทธิมนุษยชน
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

การกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรม - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Search Favorites Media Print

Address http://www.bangkok.com/cgi-bin/forum/generate.cgi?content=0221&board=board_3

Go Links

ความคิดเห็นที่ 4

ขอยืนยันว่า สิทธิในการก่อตั้งครอบครัวตามกฎหมายเป็นสิทธิตามธรรมชาติของมนุษย์ จะเอาประเด็นความเป็นไทยมาต่อรองมิได้นะคะ ศาลฎีกาเคยยืนยันมาหลายหนแล้วนะคะว่า ความเป็นต่างด้าวหรือการหลบหนีเข้าเมืองมิใช่เงื่อนไขที่จะทำให้เสียสิทธิที่จะได้รับการจดทะเบียนสมรส การตอบว่า จะจดทะเบียนสมรสให้ก็ต่อเมื่อได้รับบัตรประจำตัวประชาชนก่อนจึงไม่ถูกต้องตามกฎหมายหรือการตอบได้ว่า จะจดทะเบียนสมรสให้เมื่อมีสถานะที่เข้าเมืองถูกกฎหมายก่อนก็มีข้อที่ถูกต้องตามกฎหมาย

การปฏิเสธไม่ให้ไปขอการรับรองจากสถานทูตของรัฐต่างประเทศเป็นเรื่องที่ใช้กับคนต่างด้าวที่มีรัฐเจ้าของสัญชาติ แต่ชาวเขาในชายแดนนั้นเป็นชนกลุ่มน้อยที่หนีภัยความตายมาจากประเทศนมา ทั้งโลกก็ทราบว่า พวกเขาดูถูกปฏิเสธโดยประเทศนมา พวกเขาเป็นคนไร้รัฐ (Stateless Person) การไปบอกให้สถานทูตรับรอง ก็คือการปฏิเสธสิทธิของเขานั่นเอง เพราะต้องการให้เขาต้องมี ในสิ่งที่เขาไม่มี

โดย อาจารย์แห้ว เมื่อ วันศุกร์ที่ 19 ตุลาคม 2544, 14:15 น.

Internet

Start Inbo... univ... Wel... arch... เชน... igr... igr... 0.18

โรงเรียนบนอินเทอร์เน็ต

อาจารย์แห้ว คณท คณท - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Search Favorites Media Print

Address http://www.archanwell.com

Go Norton AntiVirus

อาจารย์แห้ว

archanwell.com

หน้าหลัก | ติดต่อเรา | ข่าวสาร | ผลงานวิชาการ | โครงการศึกษาร่วม

ขอขอบคุณถึงทุกท่าน
ถ้าคุณชม (คลิกกับ) ไม่ยอมรับว่าเป็น คนไทย หนู คงจะลำบากมากและ พึงปัญหาของหนูสักนิดนะ

"กฎหมาย คือ ความเป็นไปไม่ได้ที่จะอยู่ร่วมกัน ถ้าว่า ผู้แต่ง ก็คือ เจรมา คือใช้วิธีพิพาทอยู่ ส่วนเราเป็นแค่ โขมก ของ ความจริง"

รองศาสตราจารย์ ดร.จันท์ ภาณุพงศ์ ภาณุพงศ์

กระดานข่าว

กระดานข่าว ข่าวหา

กระดานข่าว ข่าวหา

Done Internet

start 2 in... 2 in... EN 16:29

